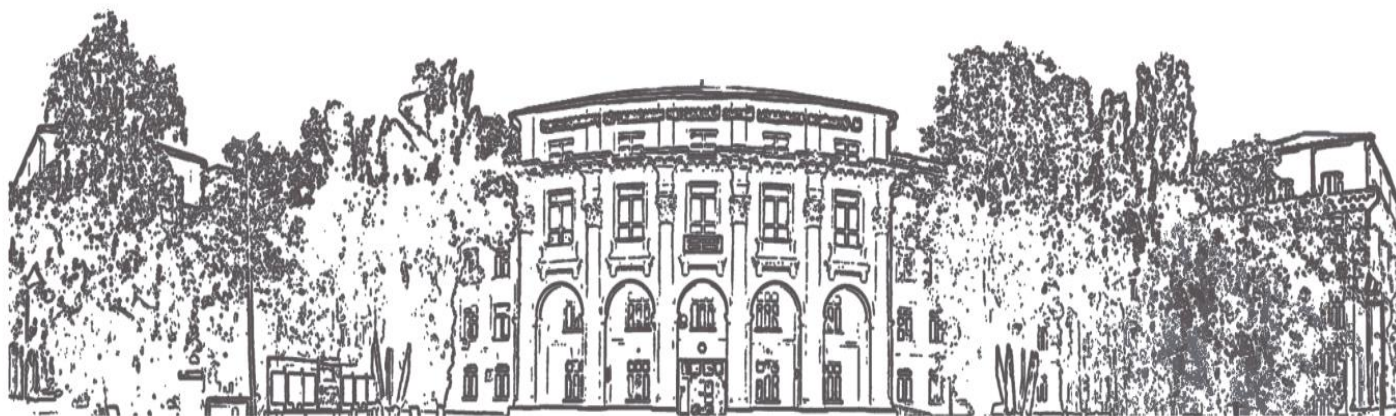

**Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті
Ғылыми кітапхана**

**МУТИЕВ
ЗЕЙНОЛЛА ЖАҚСЫЛЫҚҰЛЫ**

Орал, 2020

ББК 91.9:22
М 91
УДК 016:530.1

Мүтиев Зейнолла Жақсылықұлы: биобиблиографиялық көрсеткіш. – Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2020. – 50 б.

Ұсынылған биобиблиографиялық көрсеткіш қазақ филология кафедрасының доценті, филология ғылымдарының кандидаты, М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ұстаз-педагог Зейнолла Жақсылықұлы Мүтиевке арналған.

Биобиблиографияға ғалымның өмірі мен шығармашылық қызметін сипаттайтын мәліметтер, еңбектері жазылған дүниелер 2020 жылғы көрсеткіш материалдарында хронологиялық әріптермен енгізілген.

Көрсеткіш ғалымдарға, ізденушілерге, студенттерге, оқытушыларға, көзі қырақты көпшілік оқырман қауымға арналады.

ББК 91.9:74

© М.Өтемісов атындағы БҚМУ Баспа орталығы, 2020

ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ, ДОЦЕНТ ЗЕЙНОЛЛА ЖАҚСЫЛЫҚҰЛЫ МҮТИЕВТІҢ ҒЫЛЫМИ ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ ҚЫЗМЕТІ ЖӨНІНДЕГІ ҚЫСҚАША ОЧЕРК

(10.05.1960 ж. Орал облысы, Жымпиты ауданы, Жымпиты кеңшары, Аралтөбе ауылдық советіне қарасты №3 Жамбыл бөлімшесінің «Қарабас-Плантация» елді мекенінде дүниеге келген)
- ғалым - ұстаз, әдебиетші – педагог.

З.Ж. Мүтиев 1985 жылы А.С. Пушкин атындағы Орал педагогика институтының филология факультетіне «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығы бойынша оқуға түсіп, 1990 жылы бітіреді.

1981-1993 жж. БҚО Сырым ауданының Қызылағаш орта мектебінде мұғалім, кәсіподақ ұйымының төрағасы, оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасар қызметтерін атқарды.

1992 ж. «Тәрбие жұмысының үлгі моделі» тақырыбында өткен облыстық байқауда «Халық педагогикасы қағидалары бойынша тәрбиелеудің кейбір жолдары» атты авторлық бағдарламасы бас жүлдеге ие болып, іс-тәжірибесі облыс мектептері мен Ресейдің Астрахань облысы мектептеріне таратылды, аталған елде іс сапарда болып, «Алғыс хатпен» марапатталды (1993).

1993-2003 жж. Орал қаласындағы С. Сейфуллин атындағы облыстық дарынды балаларға арналған мектеп-интернат кешені мұғалімі, ғылыми Кеңес жетекшісі. Мұғалімдікпен қатар қазақ әдебиеттану мәселелерімен айналысып, ғылыми-зерттеу, оқу-әдістемелік еңбектер жазды.

1995-1997 оқу жылдарында БҚО педагог кадрлар біліктілігін арттыру және қайта даярлау институтында өз білімін толықтырып, «Мұғалім іс-әрекетінің психологиялық-педагогикалық аспектілері», «Білім беру жүйесінің құқықтық нормативтік негіздері» тақырыптары бойынша СЕРТИФИКАТҚА ие болды.

1997-2000 ж.ж. аралығында Абай атындағы Алматы мемлекеттік университеті қазақ әдебиеті кафедрасының ізденушісі.

Ұлы Абайдың 150 жылдығына арналған қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдерінің Облыстық олимпиадасының жеңімпазы (Орал, 1994).

1994 жылы БҚО Білім басқармасының ҚҰРМЕТ ГРАМОТАСЫМЕН марапатталды.

2000 жылы 24 мамырда «Фариза Оңғарсынованың лирикасы» деген тақырыпта *(ғылыми жетекшісі –ф. ғ. к., проф. Серік Мақырұлы, ресми оппоненттері – филол. ғ. д., ҚР ҰҒА академигі Серік Қирабаев, филол. ғ. к. Шәмішбай Сариев)* кандидаттық диссертация қорғады.

Мектеп мұғалімдері арасынан шыққан БҚО-ғы алғашқы ғылым кандидаты (2000).

ҚР Мұғалімдерінің І педагогикалық оқуларының жүлдегері /3-орын/ (Алматы, 2000).

ҚР Тәуелсіздігінің 10 жылдығына арналған «Жүзден жүйрік» атты ІІІ Республикалық конкурстың жүлдегері /2-орын/ (Алматы, 2001).

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ БЕРУ ІСІНІҢ ҚҰРМЕТТІ ҚЫЗМЕТКЕРІ» белгісінің облыстағы алғашқы иегері (2001).

2000 жылы 28 маусымда үздік баяндамасы үшін БҚО Білім басқармасының ДИПЛОМЫМЕН марапатталды.

ҚР Білім және ғылым министрлігінің «ҚҰРМЕТ ГРАМОТАСЫМЕН» бірнеше мәрте марапатталды (1996, 2000, 2002, 2012, 2019).

2003 жылдан М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің аға оқытушысы, доценті.

2005 жылы (12.09-23.09.) БҚО Педагог кадрлар біліктілігін арттыру және қайта даярлау институтында өз білімін көтерді. Куәлік №081398. – 23.09.2005.

М. Өтемісов атындағы БҚМУ ректорының «ҚҰРМЕТ ГРАМОТАСЫНЫҢ» (2005, 2009, 2012), «АЛҒЫС ХАТЫНЫҢ» (2004, 2011, 2012, 2019) иегері.

2006-2007 жж. БҚМУ Педагогикалық институты директорының ғылыми жұмыстар жөніндегі орынбасары қызметін атқарды.

2007-2010 жж. Абай атындағы Қаз ҰПУ-дың қазақ әдебиеті кафедрасының ізденуші-докторанты болып тіркеліп, зерттеу жұмысын жалғастырды.

2009 жылы (19.10.- 29.10.) Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті жанындағы оқытушылардың біліктілігін арттыру орталығының тыңдаушысы курсынан өтіп, СЕРТИФИКАТ иеленді.

2010 ж. 28 маусымда Абай атындағы Қаз ҰПУ-дың қазақ әдебиеті кафедрасында «ҚАЗАҚ ЛИРИКАСЫНЫҢ ДАМУ СИПАТЫ ЖӘНЕ ЗЕРТТЕЛУ ТАРИХЫ (XX-XXI ғ.б.)» атты докторлық диссертациясы талдаудан өтіп, Ғылыми Кеңеске қорғауға жіберілді. З.Ж. Мүтиевтің докторлық диссертация тақырыбы бойынша 51 мақаласы, 2 оқу-әдістемелік құралы, 1 оқу құралы, 3 электронды оқу құралы, 1 монографиясы жарық көрді. *(Ғылыми кеңесшісі - Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің қазақ әдебиеті кафедрасының меңгерушісі, филол. ғ. д., профессор Т.С. Тебегенов).*

2012 жылы ҚР «ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНЫҢ ҮЗДІК ОҚЫТУШЫСЫ» атағы мен грантының иегері.

2012 жыл. АЛҒЫС ХАТ – Жұбан Молдағалин атындағы обыстық Ғылыми-әмбебап кітапханасы.

2013 жылы Білім беру мен қазақ лингвистикасының дамуына қосқан үлгілі кәсіби қызметі үшін Еуропаның Ғылым-Өндірістік Палатасының «АЛТЫН МЕДАЛИМЕН» және ДИПЛОМЫМЕН марапатталды (Москва, 30.04.2013).

2013 жылы (15 сәуір - 04 мамыр) Түркияның Ардахан университетінде ғылыми тағылымдамадан өтіп, дәріс оқыды. «АЛҒЫС ХАТПЕН» марапатталды. СЕРТИФИКАТ: 17 nisan 2013 – 04 Mayıs 2013 tarihleri arasında ‘XX-XXI. Asır Türk ve Kazak Edebi İlişkilerinin Gelişmesinde Bazı Meseler’ konusunda üniversitemizde yapmış olduğunuz bilimsel araştırma ve çalışmalarınızdan dolayı teşekkür ederiz T.C.Ardahan Üniversitesi ‘TEŞEKKÜR BELGESİ’.

2013 жылы ҚР Білім және ғылым министрлігі ұйымдастырған медиа форумға (13-14 мамыр.) қатысты.

2013 жылы (16-18 мамыр) ҚР Білім және ғылым министрлігі ұйымдастырған Астана қаласында өткен ҚР Филологтерінің I съезінің делегаты.

2013 жылы (маусым-шілде айларында) «ЖОО ҮЗДІК ОҚЫТУШЫСЫ» грантының есебінен Астана, Алматы қалаларындағы академиялық кітапханаларда болып, ізденіс жұмыстарын жүргізді.

2013 жылы (16.10 – 19.10.) Қазан Федералдық Университетінде (Ресей) өткен «Литература и художественная культура тюркских народов в контексте Восток-Запад» тақырыбында өткен халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияға қатысып, баяндама жасады.

2013 жыл - СЕРТИФИКАТ: Участник международный научно-практической конференции «Литература и художественная культура тюркских народов в контексте Восток-Запад», проводимый в рамках II Международного научно-практического форума «Сохранение и развитие родных языков и культур» (РФ. Казань, 16-19.10.2013.).

2013 жыл - CERTIFICATE: Sata school for languages sertificate for language /закончил курсы английского языка/ (Level 2) – 25.12.2013 г.

2014 жыл - СЕРТИФИКАТ: принял участие в семинар-тренинге «Разработка внутривузовской обеспечения качества образования», НААР РК (Независимое агентство аккредитации и рейтинга Республики Казахстан) - Регистрационный номер №0834. – 08.01.2014 г.

2014 жыл - CERTIFICATE: Erasmus +. This is to certify that Mutiev Zinulla has participated and successfully completed the Training in the Seminar «Adaptation of the Bologna Process in Higher Edication Institutions of Kazakhstan» jointly organized by the National Erazmus+ office in Kazakhstan and Makhambet Utemisov West Kazakhstan State University. 27-28 March 2014.

2014 жыл - СЕРТИФИКАТ: М. Өтемісов атындағы БҚМУ-дың үздіксіз білім беру орталығында «Жоғары техникалық және кәсіби білім берудің сапасын тәуелсіз бақылау жүйесі» семинарына қатысқаны үшін берілді. Тіркелген №00140187. 06.12.2014.

2014 жыл (10 қараша) – БҚО Жәнібек ауданы әкімінің АЛҒЫС ХАТЫМЕН марапатталды.

2015 жыл - СЕРТИФИКАТ: М. Өтемісов атындағы БҚМУ «Тәжірибеге бағытталған оқыту» атты семинар-тренингке қатысқаны үшін берілді. Тіркеу №043. 28.01.2015.

2015 жыл - СЕРТИФИКАТ: Қ. Жұбанов атындағы АӨМУ Гуманитарлық зерттеулер институты «Қазақ әдебиеті және оны оқыту мәселелері» тақырыбындағы республикалық ғылыми-әдістемелік семинарға қатысқаны үшін берілді. Тіркеу №023. 19.06.2015.

2015 жыл - СЕРТИФИКАТ: М. Өтемісов атындағы БҚМУ «Тіл мәртебесі – ел мәртебесі» тақырыбында өткізілген тілдер айлығына белсене қатысқаны үшін берілді. 22.09.2015.

2013-2015 жж. М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті қазақ филологиясы кафедрасының меңгерушісі, доцент

2016 жыл - СЕРТИФИКАТ: М. Өтемісов атындағы БҚМУ «Орта және жоғары мектеп жүйесінде көптілді білім беру мәселесін дамыту» тақырыбында аймақтық ғылыми-әдістемелік семинар жұмысына қатысқаны үшін берілді. Тіркеу №247. 14.04.2016.

2016 жыл – БІЛІКТІЛІК КУӘЛІГІ ЖШС «AMG-AZIA» Орт техникалық минимум біліктілік куәлігі №622 берілді. Хаттама №050. 02.11.2016.

2016-2019 жж. М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті филология факультетінің деканы, доцент.

2016 жылы ҚАДЫР МЫРЗА ӘЛІ АТЫНДАҒЫ МЕДАЛЬМЕН марапатталды. (Орал, 05.01.2016.).

2017 жылы «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМЫН ДАМУҒА СИҢІРГЕН ЕҢБЕГІ ҮШІН» төсбелгісімен марапатталды (Астана, 05.10.2017.).

2017 жыл - СЕРТИФИКАТ: Университет Экономики (г. Быдгощ, Польша) принял участие в обучающем семинаре «Европейские проекты и гранты». 04.04.2017.

2018 жыл - СЕРТИФИКАТ: М. Өтемісов атындағы БҚМУ, БҚО Педагогикалық шеберлік орталығы (Nazarbayev Intellectual Schools / NIS/ Center of Excellence – «Педагогикалық инноватика» Халықаралық жобалық-оқу лабораториясының кеңейтілген семинар-отырысы аясында өткен жалпы білім беретін мектептерге педагогтарды даярлауды жүзеге асыратын педагогика, психология, пәндерді оқыту әдістемесі кафедраларының профессорлық-оқытушылық құрамына арналған Шеберлік-сыныпқа қатысушыға берілді. Серия №05.

2018 жыл – СЕРТИФИКАТ: №353 2018 ж. 1 - 20 сәуір аралығында М. Өтемісов атындағы БҚМУ біліктілікті арттыру орталығында «Жаңартылған мазмұндағы білім беру негізінде ЖОО-ғы жаңа педагогикалық технологиялар» курсына біліктілігін арттырудан өтті. 72 сағат көлемінде оқу жоспары және бағдарламасына сәйкес дәріс курсын меңгеріп, лабораториялық-тәжірибелік тапсырмаларды орындады. Тіркелу нөмірі №00180353. 20.04.2018.

2018 жыл – СЕРТИФИКАТ: Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі «Өрлеу» біліктілікті арттыру ұлттық орталығы» акционерлік қоғамы «Жаңартылған білім беру мазмұны аясындағы жоғары оқу орындарындағы заманауи педагогикалық

технологиялар (240 сағат) көлемінде біліктілікті арттыру курстарынан өткенін растайды. Тіркеу нөмірі №0280584. 09.06.2018.

2018 жыл - CERTIFICATE: This is to confirm that Zinulla Mutiev in the period from 01.06/-.2018 to 20.06.2018 attended English course at M. Utemissov West Kazakhstan State University within the framework of intensive training program of administrative personnel. The course was organized for the university teachers and staff by the director of institute for Multilingual Education Prof. Anna Baczowska. He/she showed the following level of the English language proficiency: Level 1 (7 hours).

2018 жылы (қаңтар) ҚР Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің 2018-2020 жж арналған ғылыми жобалар бойынша ГРАНТТЫҚ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ КОНКУРСЫНЫҢ ЖЕҢІМПАЗЫ. № AP05135443 «Әдеби өлкетану: рухани жаңғыру (Орал өңірі ақын жазушыларының шығармашылық мұрасы. XX-XXI ғасырдың басы)» деп аталатын жоба бойынша жұмыстануда (2018-2020 жж.).

2018 жыл. АЛҒЫС ХАТ - Хамза Есенжанов атындағы облыстық балалар мен жасөспірімдер кітапханасы.

2019 жыл – СЕРТИФИКАТ:- әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті, ф.ғ.д., профессор Б. Сағындықұлының 80 жылдық мерейтойына арналған «Тарих және таным: көне мұралар тілін зерттеудің парадигмасы» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференцияға (72 сағат) қатысқаны үшін берілді. 23-24.05.2019.

2019 жыл (тамыз) М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің қауымдастырылған профессоры.

З.Ж. Мүтиев 300-ге жуық ғылыми-зерттеу, педагогикалық-әдістемелік және публицистикалық еңбектердің, оқу құралдары мен бағдарламалардың авторы. Ол университеттің, факультеттің іс-шараларына белсене араласады. Кафедраның профессор-оқытушылар құрамының ғылыми-зерттеу жұмыстарын (жобасын) ұйымдастыруды жауаптылықпен жүргізіп келеді.

**ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ,
ДОЦЕНТ ЗЕЙНОЛЛА ЖАҚСЫЛЫҚҰЛЫ МҮТИЕВТІҢ
ЕҢБЕКТЕРІНІҢ БИБЛИОГРАФИЯСЫ**

1993

Халық педагогикасы қағидалары бойынша тәрбиелеудің кейбір жолдары: әдістемелік нұсқау / З. Ж. Мүтиев. - Орал: БҚО МБЖИ, 1993.-42 б.

2000

Фариза Оңғарсынова лирикасы / З. Ж. Мүтиев // Филология ғылымдарының кандидаты диссертациясының авторефераты. – Алматы, 2000. - 27 б.

Фариза Оңғарсынова лирикасы / З. Ж. Мүтиев // Филология ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертация. – Алматы, 2000. - 186 б.

2002

Фариза Оңғарсынова лирикасы: монография / З. Ж. Мүтиев. - Орал: БҚМУ РББ, 2002. -182 б.

2006

Фариза Оңғарсынова лирикасы: оқу құралы / З. Ж. Мүтиев. - Орал: БҚМУ РББ. 2006. -188 б.

2009

Фариза Оңғарсынова лирикасы: элективті оқу құралы / З. Ж. Мүтиев. - Орал: БҚМУ БАҚ және баспа орталығы, 2009. - 213 б.

2011

Қазақ лирикасын зерттеушілер: оқу-әдістемелік құрал. - 1-кітап / З. Ж. Мүтиев. - Орал: БҚМУ БАҚ және баспа орталығы, 2011. - 282 б.

Қазақ лирикасын зерттеушілер: оқу-әдістемелік құрал. - 2-кітап / З. Ж. Мүтиев. - Орал: БҚМУ БАҚ және баспа орталығы, 2011. - 272 б.

2012

Қазақ лирикасының зерттелу тарихы: оқу құралы / З. Ж. Мүтиев - Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2012. - 306 б.

Қазақ лирикасының даму сипаты және зерттелу тарихы (XX-XXI ғ. басы): монография / З. Ж. Мүтиев. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2012. - 284 б.

2014

Түркі халықтары және қазақ әдеби байланыстары дамуының кейбір мәселелері (XX-XXI ғ. б.): монография. - Орал: «Жайық жұлдызы» баспа орталығы, 2014. - 152 б.

2018

Әдеби өлкетану: қоғамдық сананы рухани жаңғырту (Орал өңірі ақын-жазушыларының шығармашылық мұрасы. XX-XXI ғасырдың басы): монография. - 1-кітап / З. Ж. Мүтиев, Ж.Ө. Мұханбетова. - Орал: Шұғыла-Принт. - 420 б.

Әдеби өлкетану: қоғамдық сананы рухани жаңғырту (Орал өңірі ақын-жазушыларының шығармашылық мұрасы. XX-XXI ғасырдың басы): хрестоматия. - 1-кітап / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова, А. А. Ақболатов. - Орал: Шұғыла-Принт, 2018. - 408 б.

Сатыбалды Даумовтың поэтикасы: монография / З. Ж. Мүтиев, Р. С. Ашимова. – Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2018. - 117 б.

2019

Айтқали Нәріковтың лирикасы: монография / З. Ж. Мүтиев, А. Н. Рахметова. – Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2019. - 120 б.

Әдеби өлкетану: қоғамдық сананы рухани жаңғырту (Орал өңірі ақын-жазушыларының шығармашылық мұрасы. XX-XXI ғасырдың басы): монография. - 2-кітап / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова. - Орал: Шұғыла-Принт. - 420 б.

Әдеби өлкетану: қоғамдық сананы рухани жаңғырту (Орал өңірі ақын-жазушыларының шығармашылық мұрасы. XX-XXI ғасырдың басы): хрестоматия. - 2-кітап / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова, А. А. Ақболатов. - Орал: Шұғыла-Принт, 2019. - 432 б.

Фариза Оңғарсынова лирикасы: оқу құралы / З. Ж. Мүтиев. - 2-бас., толықт. – Орал: М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті, 2019. - Орал: «Шұғыла Принт», 2019. - 222 б.

ЭЛЕКТРОНДЫ ОҚУЛЫҚТАР

Қазақ лирикасын зертеушілер: электронды оқу-әдістемелік құралы.
- 1-кітап / З. Ж. Мүтиев. – Орал: БҚМУ, 2012. – Windows 2000/XP
РІІІ және жоғары (1500 MHz және жоғары) ШҚЕС 128 Mb 200 Mb)
Қатты тегеріште /10 мб.

Қазақ лирикасын зертеушілер: электронды оқу-әдістемелік құралы.
- 2-кітап / З. Ж. Мүтиев – Орал: БҚМУ, 2012. - Windows 2000/XP РІІІ
және жоғары (1500 MHz және жоғары) ШҚЕС 128 Mb 200 Mb) Қатты
тегеріште /10 мб.

Қазақ лирикасының зерттелу тарихы: электронды оқу құралы / З. Ж.
Мүтиев. – Орал: БҚМУ, 2012. - Windows 2000/XP РІІІ және жоғары
(1500 MHz және жоғары) ШҚЕС 128 Mb 200 Mb) Қатты тегеріште
/10 мб.

Фариза Оңғарсынованың лирикасы: Элективті курсқа арналған
электронды оқу құралы / З. Ж. Мүтиев. – Орал БҚМУ, 2012. -
Windows 2000/XP РІІІ және жоғары (1500 MHz және жоғары) ШҚЕС
128 Mb 200 Mb) Қатты тегеріште/10 мб.

**ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ,
ДОЦЕНТ ЗЕЙНОЛЛА ЖАҚСЫЛЫҚҰЛЫ МҮТИЕВТІҢ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ, РЕСПУБЛИКАЛЫҚ КОНГРЕСС,
КОНФЕРЕНЦИЯЛАРДА ЖАСАЛҒАН БАЯНДАМАЛАРЫ,
ҒЫЛЫМИ ХАБАРЛАРЫ ЖӘНЕ ҚАТЫСЫ**

1999

Ф. Оңғарсынова лирикасындағы көркемдік - шеберлік өрнектер / З. Ж. Мүтиев // Ғылыми мақалалар жинағы. - Алматы: Ал МУ, 1999. – Б. 69-77

2001

Фариза Оңғарсынова поэзиясындағы монолог қуаты / З. Ж. Мүтиев // Тезисы докладов Международной научно – практич. конференции посвящ. 10 летию независимости РК. –Уральск, 2001. - Б. 64-65

2003

Жанғали Набидуллин поэзиясының реалистік реңі / З. Ж. Мүтиев // Батыс Қазақстан аграрлық – техникалық университетінің 40 жылдығына арналған халықаралық ғылыми – практикалық конференция материалдары. – Орал, 2003. - Б. 189-190

Махамбет шығармаларын жалпы білім беретін орта мектепте оқыту жолдары / З. Ж. Мүтиев // «Махамбет және ұлттық мұра»: М. Өтемісұлының 200 жылдығына арналған республикалық ғылыми–теориялық конференция материалдары. - Орал: БҚМУ, 2003. - Б. 68-74

2004

Ғайса-Ғали Сейтақ поэзиясының ерекшелігі / З. Ж. Мүтиев // «Ресейдің Қазақстандағы жылына» арналған халықаралық ғылыми – практикалық конференция материалдары. – Орал: Жәңгір хан ат. БҚАТУ, 2004. - Б. 483-484

Ф. Оңғарсынова поэзиясындағы әйел тақырыбы / З. Ж. Мүтиев // «Ресейдің Қазақстандағы жылына» арналған халықаралық ғылыми–практикалық конференция материалдары. – Орал: «Еуразия» БҚ тілдер және басқару институты, 2004. - Б. 165-170

2005

Сәкеннің Орал сапары / З. Ж. Мүтиев // Халықаралық ғылыми–практикалық конференция материалдары. – Орал: Жәңгір хан ат. БҚАТУ, 2005. - Б. 310-312

2006

Жалпы білім беретін орта мектептерде қазақ әдебиетін оқытудың кейбір өзекті мәселелері / З. Ж. Мүтиев // «Ғалым–ұстаз С.Ғ. Шарабасов және қазақ филологиясы мәселелері»: облыстық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Орал, 2006. – Б. 72-76

Қазіргі поэзиядағы метафоралық троптар коллекциясы (Ф. Оңғарсынова поэзиясы шеңберінде) / З. Ж. Мүтиев // «Мемлекеттік тілдің мәртебесін арттыру - әрбір азаматтың парызы». Халықаралық ғылыми – практикалық конференция материалдары. – Орал, 2006. - Б. 122-123

Махамбеттану: дәстүр мен жаңашылдық / З. Ж. Мүтиев // Республикалық ғылыми–тәжірибелік конференция материалдары. – Орал: БҚМУ, 2006. - Б. 42-47 63.

Махамбет дәстүрінің қазіргі қазақ поэзиясындағы көрінісі / З. Ж. Мүтиев // «Махамбеттану: дәстүр мен жаңашылдық»: республикалық ғылыми–тәжірибелік конференция материалдары. - Орал: БҚМУ, 2006. – Б. 42-47

Оқытудың жаңа технологиясы: дәстүрден тыс сабақ формаларын жетілдіру жолдары. «Мемлекеттік тіл: білім және саясат» / З. Ж. Мүтиев // Республикалық ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Орал, 2006. - Б. 133-136

Ф. Оңғарсынова поэзиясының тілдік-стильдік ажыратымы / З. Ж. Мүтиев // «Мемлекеттік тіл, білім және саясат» Республикалық ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Орал, 2006. - Б. 120-122

М. Өтемісұлы шығармаларын жалпы білім беретін мектепте оқыту жолдары / З. Ж. Мүтиев // «Қазақ әдебиетін жоғары және жалпы білім беретін мектептерде оқыту әдістемесінің өзекті мәселелері». Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. – Алматы, 2006. - Б. 86-90

Сәкеннің Орал сапары / З. Ж. Мүтиев // «С. Сейфуллин – азамат ақын, жазушы, қоғам қайраткері»: облыстық ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Орал, 2006. – Б. 23-26

Сәкентану және қазақ әдебиетін оқытудың өзекті мәселелері / З. Ж. Мүтиев // «С. Сейфуллин – азамат ақын, жазушы, қоғам қайраткері»: облыстық ғылыми – теориялық конференция материалдары. – Орал, 2006. – Б. 23-26

2007

Қазақ лирикасының зерттелу жайы / З. Ж. Мүтиев // «Батыс Қазақстандағы тарих ғылымы мен білім дамуының мәселелері: ізденістер мен міндеттер» атты тарих ғылымдарының докторы, академик Т.З. Рысбековтың 60 жасқа толуына арналған республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Орал:БҚМУ, 2007. - Б. 165-166

Қазақ лирикасының зерттелуінен бірер сөз / З. Ж. Мүтиев //«Академик Қажым Жұмалиев және ұлттық рухани әлем» атты республикалық ғылыми- практикалық конференцияның материалдар жинағы. - Орал: БҚМУ, 2007. - Б. 168-172

Қажым Жұмалиев және қазақ лирикасын зерттеу мәселелері / З. Ж. Мүтиев // «Академик Қажым Жұмалиев және ұлттық рухани әлем»

атты республикалық ғылыми - практикалық конференцияның материалдар жинағы. - Орал: БҚМУ, 2007. - Б. 143-147

Ұлт лирикасының зерттелу бағдары / З. Ж. Мүтиев // «Батыс Қазақстандағы тарих ғылымы мен білім дамуының мәселелері: ізденістер мен міндеттер» атты тарих ғылымдарының докторы, академик Т. З. Рысбековтың 60 жасқа толуына арналған республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Орал: БҚМУ, 2007. - Б. 166-168

2009

Жалпы білім беретін орта мектепте Қадыр Мырза Әли шығармашылығын оқытудың кейбір жолдары / З. Ж. Мүтиев // «С. Ақмурзин және Ұлы Отан соғысы жылдарынан кейінгі қазақ руханияты»: облыстық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Орал, 2009. – Б. 23-26

Лирика жанрындағы әдеби байланыстардың зерттелуі (қазақ-орыс әдеби байланысы мысалында) / З. Ж. Мүтиев // «Мәдени мұра: тарих, әдебиет, тіл, руханият» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Орал: Батыс Қазақстан гуманитарлық академиясының хабаршысы, 2009. - №5 (10). - Б. 169-172

2010

Ахмет Байтұрсынов және қазақ толғауы (лирикасы) тұжырымдамасы / З. Ж. Мүтиев // «Мәдениеттер тоғысындағы тіл, әдебиет және аударма мәселелері» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. - Алматы: С. Демирел ат. университет, 2010. - Б. 235-238

Жанрды жанр қуалап (қазақ лирикасы сын өрісінде) / З. Ж. Мүтиев // «Жаңа әлемдегі жастар және ғылым» атты 2-ші Республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Талдықорған: І. Жансүгіров ат. ЖМУ, 2010. - Б. 85-86

Қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі ғылымының дамуы және кейбір мәселелері / З. Ж. Мүтиев // Қазақ әдебиетін оқытудың тәжірибесі мен болашағы: облыстық ғылыми-практикалық конференцияның материалдары. - Орал: БҚО ПКБА ж ҚДИ баспа ақпараттық бөлімі, 2010. – Б. 11-19

Қазақ лирикасы сын назарында / З. Ж. Мүтиев // «Сәкен тағылымы – б» атты дәстүрлі халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. - Астана: Сәкен Сейфуллин ат. Қаз АТУ, 2010. - Б. 146-147

Қазақ лирикасы тарихнамасының кейбір мәселелері / З. Ж. Мүтиев // «Жұбан оқулары» атты республикалық-практикалық конференция материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2010. - Б. 76-85

Қазақ лирикасының Жүсіпбек Аймауытовтың зерттеуіндегі даму сипаты / З. Ж. Мүтиев // III Махамбет оқулары: Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. - Орал: М. Өтемісов ат. БҚМУ баспа орталығы, 2010. - Б. 250-262

Профессор М. Базарбаев және дәстүр мен жаңашылдық мәселелерінің зерттелуі / З. Ж. Мүтиев // «Аса көрнекті жазушы, ғалым, мемлекет және қоғам қайраткері Сәбит Мұқанов шығармашылығы және қазақ әдебиетін оқыту мен зерттеу мәселелері» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары жинағы. - Алматы: Абай атындағы Қаз ҰПУ: «КИЕ» лингвоелтану инновациялық орталығы, 2010. - Б. 238-245

Профессор Темірғали Нұртазин және қазақ өлең сыны / З. Ж. Мүтиев // «Ақтан Керейұлы және аймақтық әдебиеттану мәселелері» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары // - Ақтөбе: Ақтөбе мемл. пединституты, 2010. - Б. 104-109

2011

Қазақ лирикасы сыншы Әбіраш Жәмішев танымында / З. Ж. Мүтиев // «Қазақ мемлекеттілігі: жарқын бетбұрыс, жойқын ұмтылыс (1991-2011ж.ж.): халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция

материалдары. 2 желтоқсан 2011 ж. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2011. - Б. 186-189

Қазақ өлеңі және Зейнолла Серікқалиұлының сыни көзқарасы / З. Ж. Мүтиев // «Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындарындағы академиялық ұтқырлық: тәжірибе және даму мүмкіндіктері»: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ Баспа орталығы, 2011. - Б. 191-194

Сыншы Бақыт Сарбалаев еңбектеріндегі қазақ лирикасының сыналу аймағы / З. Ж. Мүтиев // «Қазақстан Республикасындағы тіл саясатының ұлттық бірлікті нығайтудағы ролі»: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ Баспа орталығы, 2011. - Б. 111-114

Сыншы Сағат Әшімбаевтың лирикалық поэзияға көзқарасы / З. Ж. Мүтиев // «Қазіргі ономастикалық ахуал: тілдік, тарихи-әлеуметтік және географиялық факторлар»: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2011. - Б. 103-109

Ханғали Сүйіншәлиев танымындағы қазақ лирикасының тарихи мәселелері / З. Ж. Мүтиев // «Қазіргі ономастикалық ахуал: тілдік, тарихи-әлеуметтік және географиялық факторлар»: Республикалық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2011. - Б. 88-94

2012

Академик Рахманқұл Бердібаев және түркі халықтары лирикасының поэтикалық үндестігі мәселелері / З. Ж. Мүтиев // «Профессор Н.Ф. Катанов және түркітану мәселелері»: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 30-31 мамыр 2012 ж. - Орал: Батыс Қазақстан гуманитарлық академиясының хабаршысы. – 2012. - № 2 (19). – Б. 90-95

Академик Серік Қирабаев және қазақ лирикасының зерттелу мәселелері / З. Ж. Мүтиев // Аса көрнекті әдебиеттанушы, ғалым-

педагог, сыншы, ҚР ҰҒА-ның академигі, ф.ғ.д., проф. С.С. Қирабаевтың 85 жасқа толу мерейтойына арналған «Филологиялық білім: проблемалары мен болашағы» атты Республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. 17 сәуір 2012 ж. - Алматы: Абай ат. Қаз ҰПУ-дің «Ұлағат» баспасы, 2012. – Б. 120-126

Қазақ лирикасы және әдеби сын / З. Ж. Мүтиев // «XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы Жайық алқабы ақындарының әдеби мұрасы»: аймақтық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 27 қаңтар 2012 ж. – Ақтөбе, 2012. – Б. 137-143

Қазақ лирикасы сын назарында / З. Ж. Мүтиев // «XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы Жайық алқабы ақындарының әдеби мұрасы»: аймақтық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 27 қаңтар 2012 ж. – Ақтөбе, 2012. – Б. 190-196

Казахская лирика и литературная критика / З. Ж. Мүтиев // «Гуманитарные науки в XXI веке»: материалы VIII международной научно-практической конференции (05.06.2012). - Москва: Издательство «Спутник +», 2012. - С. 27-32

2013

Ахмет Байтұрсыновтың қазақ лирикасы (толғауы) туралы тұжырымы / З. Ж. Мүтиев // «Ахмет Байтұрсынұлы және заманауи білім беру мәселелері»: XX ғасырдың ұлы гуманисі, ұлттық Алаш қозғалысының аса көрнекті қайраткері, реформатор ғалым Ахмет Байтұрсынұлының туғанына 140 жыл толуына арналған халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 11-12 сәуір 2013 ж. - Орал: БҚИГУ Батыс Қазақстан гуманитарлық академиясы, 2013. – Б. 54-58

Критические методы исследования лирики (на основе работ профессора Е. Исмаилова) / З. Ж. Мүтиев // Актуальные вопросы науки материалы IX Международной научно-практической конференции (25.04.2013). - Москва: «Актуальные проблемы современные науки», 2013. - С. 129-133

Қазақ-Еуропа әдеби байланыстарының лирикалық поэзия шеңберінде зерттелу мәселелері / З. Ж. Мүтиев // «Шоқан тағылымы -17» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Т. 3. - 24-26 сәуір. - Көкшетау, 2013. – Б. 184-188

Қазақ-Еуропа әдеби байланыстарының лирикалық поэзия шеңберінде зерттелу мәселелері. 2-мақала / З. Ж. Мүтиев // «Абылай хан атындағы ҚазХҚ және ӨТУ халықаралық ғылым және білім беру кеңістігінде: 70 жылдық өркендеу»: республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары. – Алматы, 2013. – Б. 179-182

Қазақ тілінің көркем образ тудырудағы қызметі (Фариза және Ақұштап лирикасы мысалында) / З. Ж. Мүтиев // «Қазақстан-2050» Стратегиясы: Мемлекеттік тіл және көптілді білім беруді дамыту мәселелері» тақырыбындағы республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 26 сәуір 2013 жыл. - Орал: БҚМУ Баспа орталығы, 2013. – Б.136-141

Лирикадағы Фариза әлемі / З. Ж. Мүтиев // «Байтанаев оқулары-1: халықаралық білім беру кеңістігіне қазіргі кезеңдегі педагог мамандарды даярлау үрдісін интеграциялау мәселелері» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - I том. - Шымкент, 2013. - 194-198 б.

Махамбет дәстүрінің Фариза Оңғарсынова поэзиясындағы өрнегі / З. Ж. Мүтиев // «V Махамбет оқулары» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары 21 қараша 2013 ж. – Б. 39-43

Некоторые проблемы определения характера развития казахской лирики З. Ж. Мүтиев // Гуманитарные науки в XXI веке: материалы XIII Международной научно-практической конференции (10.04.2013). - Москва: «Вопросы гуманитарных наук», 2013. - С. 44-47

Проблемы поэтической гармонии лирики казахов и других тюркоязычных народов / З. Ж. Мүтиев // Литература и художественная культура тюркских народов в контексте Восток-Запад: сборник

материалов МНПК. (17-19.10. 2013.) - Казань: Отечество, 2013. – С. 207-209

Профессор Серік Мақырұлы: ұстаздық тұлғасы, ғылыми-әдістемелік және әдеби мұрасы / З. Ж. Мүтиев // Қазақ әдебиеттану ғылымы мен тіл білімі: жаңа бағыттары және оқытудың инновациялық технологиялары: аймақтық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: – Орал: «Шапағат» баспа орталығы, 2013. – Б. 46-48

Профессор Қ.Ж. Мырзағалиев және қазақ әдебиетін оқыту әдістемесі ғылымы / З. Ж. Мүтиев // Қазақ әдебиеттану ғылымы мен тіл білімі: жаңа бағыттары және оқытудың инновациялық технологиялары: аймақтық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 27 наурыз 2013 ж. – Орал: «Шапағат» баспа орталығы, 2013. – Б. 26-29

Сегіз қырлы, бір сырлы ұстаз тұлғасы / З. Ж. Мүтиев // Әдебиеттанушы ғалым, ф.ғ.к., профессор Серік Мақырұлының шығармашылығына арналған «Профессор Серік Мақырұлы шығармашылығы және қазақ әдебиетін жоғары оқу орнында оқыту мәселелері» атты республикалық ғылыми-әдістемелік семинар материалдары. - Алматы: Абай атындағы Қаз ҰПУ-дың «Ұлағат» баспасы, 2013. – Б. 26-28

2014

Махамбет рәуішті жыр немесе дидактикалық поэзияның бүгінгі заманауи болмысы (Мұнайдар Балмолда ақындығы мысалында) / З. Ж. Мүтиев // «VI Махамбет оқулары» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 5 мамыр 2014 ж. – Орал: БҚМУ РБО, 2014. – Б. 25-29

2015

Жаралы жандар жаңғырығы (Ақын Сатыбалды Даумов поэзиясындағы соғыс тақырыбы) / З. Ж. Мүтиев, Р. С. Ашимова // «Махамбет оқулары – 7» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік

конференциясының материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2015. – Б. 103-107

Қазақ-түркі тілдес халықтар әдебиеті арасындағы рухани байланыстың зерттелуі / З. Ж. Мүтиев, А.Қ. Тасқалиева // Жас зерттеуші. Ғылыми-әдістемелік жинақ. Өл-Фараби ат. Қазақ ұлттық университеті. - Алматы: Қазақ университеті, 2015. - Б. 155-136

Өлмес, өшпес ерлік лирикасы (Абдолла Жұмағалиев ақындығының бір қыры) / З. Ж. Мүтиев // Қазақ әдебиеті және оны оқытудың өзекті мәселелері: республикалық ғылыми-әдістемелік семинар материалдары. - Ақтөбе, 2015. – Б. 111-115

Халима Өтеғалиева (1889-1984) – ұлт поэзиясының, халық ақындарының ірі өкілі / З. Ж. Мүтиев, Б. С. Берегенов// «Махамбет оқулары – 7» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2015. – Б. 45-48

Халима Өтеғалиева (1889-1984)- ұлт поэзиясының, халық ақындарының ірі өкілі / З.Ж. Мүтиев // Қазақ хандығы: құрылуы, қалыптасуы және дамуы: Қазақ хандығының құрылуының 550 жылдығына арналған халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары, 25 мамыр. - 2015. - Б. 140-144

2016

«Арна» әдеби сын және еркін эсселер жинағы / З. Ж. Мүтиев // «ЕХРО-2017» халықаралық көрмеге арналған «Қазақстанның индустриалды-инновациялық дамуы: трендтері, мәселелері мен келешегі» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдар жинағы, 9 маусым. - 2016. - Б. 250-254

Қазақ-түркі халықтары әдеби байланыстарының зерттелуі (лирика тегі мысалында) / З. Ж. Мүтиев // «Тоқай әлемі: философия, эстетика, тіл »: атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. - 20 мамыр. - Уральск, 2016. - Б. 32-39

Махамбет лирикасы: дәстүр және жаңашылдық / З. Ж. Мүтиев // «VIII Махамбет оқулары» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2016. – Б. 24-31

2017

Айтқали Нәріковтың көңіл күй лирикасының ерекшеліктері / З. Ж. Мүтиев, А. Н. Рахметова // М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 85 жылдығына арналған «Жаһандық әлемдегі ғылым мен білім» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. 19-20 қазан 2017 жыл. - Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2017. – Б. 44-48

Зейнолла Қабдолов және ұлт әдебиеттануындағы эстетикалық тағылым / З.Ж Мүтиев, Ж.Т. Сапарова // «IX Махамбет оқулары» республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция; Материалы республиканской научно- практической конференции «IX Махамбетовские чтения». - 2017. - 17 қараша. - Б. 147-150

Профессор Мәтжан Тілеужановтың қара өлең туралы көзқарасы / З.Ж. Мүтиев, Г.Ө. Қазкенова // Филология ғылымдарының докторы, профессор Мәтжан Тілеужановтың 90 жылдық мерейтойына арналған «Қазақ әдебиеттану ғылымы мен фольклортанудағы жаңа бағыттар және профессор Мәтжан Тілеужанов мұрасы» атты республикалық ғылыми - тәжірибелік конференция материалдары. - Орал, 2017. - 13 желтоқсан. - Б. 20-23

Сатыбалды Даумовтың журналистік ізденісі: деректер мен дәйектер / З. Ж. Мүтиев, Р. С. Ашимова // М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 85 жылдығына арналған және Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» стратегиялық мақаласы аясында өткен «Түркі жазуы мен түркі мәдениеті: түркі жұртының бірегейлік негізі» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясы материалдары

жинағы. 27 қазан 2017 жыл. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2017. – Б. 55-63

2018

Академик Зейнолла Қабдолов және қазақ өлеңінің теориялық мәселелері. Көрнекті қоғам қайраткері, академик-жазушы, ұстаз-ғалым Зейнолла Қабдоловтың 90 жылдығына арналған «Қабдолов оқулары» атты Х халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. 11 желтоқсан 2017 жыл. - Алматы: Әл-Фараби ат. ҚазҰУ, 2018. – Б. 122-131

Әдеби өлкетану: Халима Өтеғалиева поэзиясының тақырыптық-идеялық ерекшеліктері / З. Ж. Мүтиев, Г. Қ. Амангелдиева // «Рухани жаңғыру» тұжырымдамасы аясында «Қазіргі жастардың келбеті: перспективасы мен инновациялық тұрғысы» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Орал: М. Өтемісов ат. БҚМУ РБО, 2018. – Б. 200-204

Әдеби өлкетану: Шәңгерей Бөкеев лирикасы, тақырыбы мен идеясы / З. Ж. Мүтиев, Р. Ж. Нұрғалиева // «Рухани жаңғыру» тұжырымдамасы аясында «Қазіргі жастардың келбеті: перспективасы мен инновациялық тұрғысы» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2018. – Б. 205-210

Жәрдем Тілековтің «От кешу» романы: композициялық құрылымы, кейіпкерлер әлемі / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // «Қажым оқулары – 1: Әлем мәдениеті контексіндегі білім жүйесінде жалпы адамгершілік құндылықтарды қалыптастыру мәселелері». – Орал: Батыс Қазақстан инновациялық-технологиялық университетінің баспа орталығы, 2018. – Б. 53-56

Зейнолла Қабдолов және ұлт әдебиеттануындағы эстетикалық тағылым / З. Ж. Мүтиев, Ж.Т. Сапарова // «IX Махамбет оқулары» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференциясының

материалдары. 17 қараша 2018 жыл. - Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2018. – Б. 147-150

Қажым Жұмалиев прозасының тақырыптық-идеялық тұтастығы / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында академик Қажым Жұмалиев мұрасына арналған «Қажым Жұмалиев және қазіргі әдебиеттану ғылымының өзекті мәселелері» атты республикалық ғылыми-тәжірбиелік конференция материалдары. – Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ баспа орталығы, 2018. – Б. 14-21

Қажым Жұмалиевтің шығармашылық әлеміне тән ерекшеліктер / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // Қазақ әдебиеттану ғылымы: дәстүр және сабақтастық. «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында әдебиеттанушы ғалым, филология ғылымдарының докторы, проф. А.М. Мұсаевтың 70 жылдығына орай өткізілген республикалық ғылыми-тәжірбиелік конференция материалдары. – Ақтөбе: «Жұбанов университеті» баспа бөлімі, 2018. – Б. 98-105

Литературное краеведение: Поэтическое творчество Абдоллы Жумагалиева / З. Ж. Мүтиев, А. А. Ақболатов // Актуальные вопросы науки: Материалы XLIII Международной научно-практической конференции (10.10.2018).– Москва: Издательство «Спутник +», 2018. – С. 37-40

Профессор Мәтжан Тілеужановтың қара өлең туралы көзқарасы / З. Ж. Мүтиев, Г. Ө. Қазкенова // Филология ғылымдарының докторы, профессор Мәтжан Тілеужановтың 90 жылдық мерейтойына арналған «Қазақ әдебиеттану ғылымы мен фольклортанудағы жаңа бағыттар және профессор Мәтжан Тілеужанов мұрасы» атты республикалық ғылыми-тәжірбиелік конференция материалдары. 13 желтоқсан 2017 жыл. - Орал: М.Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2018. – Б. 44-48

Тақырыптық-идеялық тұтастығы / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // «Қажым Жұмалиев және қазіргі әдебиеттану ғылымының өзекті

мәселелері» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Орал, 2018. - 22 қараша. - Б. 14-21

2019

Әдеби өлкетану: рухани жаңғыру (Ақын Айтқали Нәріков лирикасының тақырып аясы, рухани өрісі, кейіпкерлер әлемі) / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // «Қазақ лингвофольклортануының өзекті мәселелері»: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары (26 қыркүйек, 2019 жыл). - Нұр-Сұлтан: Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, 2019. – Б. 18-28

Әйел ақындар поэзиясының көркемдік әлемі (Ақұштап Бақтыгереева шығармашылығы мысалында) / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // «Коммуникативтік лингвистика және сөзтаным» II том. ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Ф.Ш. Оразбаеваның 70 жылдық мерейтойына арналған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, «Ұлағат» баспасы, 2019. – Б. 277-280

Әйел ақындар поэзиясының көркемдік әлемі (Айсұлу Қадырбаева шығармашылығы мысалында) / З. Ж. Мүтиев // ҚР ҰҒА академигі, филология ғылымдарының докторы, профессор Рәбиға Сәтіғалиқызы Сыздықтың 95 жылдық мерейтойына арналған «Рәбиға Сыздық феномені: қазақ тіл білімінің бүгінгі мен болашағы» // Халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. 22 қараша 2019 жыл. – Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, «Ұлағат» баспасы, 2019. – Б. 133-136

Жазушы Қайыр Бектұрғанов әңгімелеріндегі өткен тарих іздері, бүгінгі заман бейнесі / З. Ж. Мүтиев // «Ұлт санасының жаңғыруы және Ұлы дала құндылықтары» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Орал, 2019. - 12 сәуір. - Б. 99-102

Жұбан Молдағалиев поэзиясының ұлттық құндылыққа негізделуіндегі алғы шарттар / З. Ж. Мүтиев, Г. Т. Айтжанова // «Коммуникативтік лингвистика және сөзтаным» II том. ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Ф.Ш. Оразбаеваның 70 жылдық мерейтойына арналған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ, «Ұлағат» баспасы, 2019. – Б. 273-276

Қадыр Мырза Әли – балалар ақыны, табиғат жыршысы (Г.Т. Айтжановамен бірлестікте) / З. Ж. Мүтиев // Алматы: «Ұлы дала тұлғалары: Жұбановтар тағылымы және жазу реформасы». Халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі, А. Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институты, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті. - Б. 254-256

Қайыр Бектұрғанов прозасы: тарихи таным, көркемдік сипат / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // «Профессор Берікбай Сағындықұлының қазақ тілі лексикологиясын дамытуға қосқан үлесі». Проф. Б. Сағындықұлының 80 жылдығына арналған «Тарих және таным: көне мұралар тілін зерттеудің парадигмасы» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. – Алматы, 2019. – Б. 108-112

Лирикадағы Фариза Оңғарсынова әлемі / З. Ж. Мүтиев // Көрнекті ақын және қоғам қайраткері, Қазақстанның Халық Жазушысы, Мемлекеттік сыйлықтың иегері Фариза Оңғарсынованың туғанына 80 жыл толуына орай өткізілген «Фариза Оңғарсынова – көрнекті ақын, қоғам және мемлекет қайраткері» атты, республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. 11 қыркүйек 2019 ж. – Атырау, 2019. – Б. 21-34

Сатыбалды Даумов шығармаларының тарихилығы және көркемдік шешім («Жалын ғұмыр» поэмасы мысалында) / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // Филология ғылымдарының кандидаты, доцент

Н.Ә. Сәдуақас және филология ғылымдарының кандидаты, аға оқытушы К.Ә. Қондыбайдың 60 жасқа толу мерейтойына орай ұйымдастырылған «Жаңартылған білім бағдарламасы: қазақ тілі және оқыту әдістемесі» республикалық ғылыми-әдістемелік конференция материалдарының жинағы. 19 сәуір 2019 жыл. – Ақтөбе: Қ. Жұбанов ат. Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университетінің «Жұбанов университеті» баспа бөлімі, 2019. – Б. 204-210

2020

Ақұштап Бақтыгерееваның ақындық әлемі: азаматтық ұстаны / З. Ж. Мүтиев, Б.Д. Салауатов // Әбу Насыр әл-Фарабидің 1150 жылдық мерейтойына арналған «Әбу Насыр әл-Фарабидің ғылыми және рухани мұрасы: тарих және заманауи зерделеу» атты республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. - Орал: М. Өтемісов ат. БҚМУ РБО, 2020. – Б. 243-246

Ақұштап поэзиясындағы Ақ Жайық бейнесі / З. Ж. Мүтиев, Б.Д. Салауатов // Абай Құнанбайұлының 175 жылдық мерейтойына арналған «Ұлы Абай мұрасы – өскелең ұрпақты рухани жаңғыртушы әлеует»: республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Орал: М. Өтемісов ат. БҚМУ РБО, 2020. – Б.93-98

Асқар Сұлтанов ақындығы: тақырып аясы, өлең көкжиегі / З. Ж. Мүтиев, Г.С. Сәрсенғалиева // Абай Құнанбайұлының 175 жылдық мерейтойына арналған «Ұлы Абай мұрасы – өскелең ұрпақты рухани жаңғыртушы әлеует»: республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Орал: М. Өтемісов ат. БҚМУ РБО, 2020. – Б. 144-148

Жазушы Сайымжан Еркебаевтың астарлы әзіл әңгімелерінің көркемдік иірімдері / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова // Исаев оқулары: «Профессор С.М. Исаев зерттеулері және қазақ әдеби тілі мәселелері» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік онлайн конференция материалдарының жинағы. – Алматы: ҚазҰлтҚызПУ, 2020. – Б. 111-114

Жұбан Молдағалиев поэзиясындағы ұлттық құндылықтардың жырлануы: дала тынысы, туған жерге махаббат / З. Ж. Мүтиев, Г.Т. Айтжанова // Абай Құнанбайұлының 175 жылдық мерейтойына арналған «Ұлы Абай мұрасы – өскелең ұрпақты рухани жаңғыртушы әлеует»: республикалық ғылыми-практикалық конференция материалдары. – Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ РБО, 2020. – Б. 107-111

**ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ, ДОЦЕНТ
ЗЕЙНОЛЛА ЖАҚСЫЛЫҚҰЛЫ МҮТИЕВТІҢ
ЕҢБЕКТЕРІНІҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ**

1985

Ер есімі - ел есінде (әскери-патриоттық және интернационалдық тәрбие) / З. Ж. Мүтиев // Қызыл ту. - 7 маусым. - 1985

1987

Интернационалдық достық - мектеп өмірінде / З. Ж. Мүтиев // Қызыл ту. - 28 сәуір. - 1987

1988

Мектеп реформасы- іс жүзінде (Спорт және патриоттық тәрбие) / З. Ж. Мүтиев // Қызыл ту. - 25 мамыр. - 1988

1990

Наурыз шеруі жалғасып келеді (Халықтық салт-дәстүрлер туралы) / З. Ж. Мүтиев // Қызыл ту. - 30 наурыз. - 1990

1991

Оқу мен тәрбиені ұштастырып / З. Ж. Мүтиев // Қызыл ту. - 27 тамыз. - 1991

1992

Арналып өткен апталық / З. Ж. Мүтиев // Қызыл ту. - 11 қыркүйек. - 1992

Сөз бастаған шешен (Сырым Датұлының туғанына 250 жыл) / З. Ж. Мүтиев // Қайнар. - 21 қазан. - 1992

Ұстаз тағылымы (мұғалім тәжірибесі) / З. Ж. Мүтиев // Ұлағат. - 5 қазан. - 1992

Ұстаз жолы (мұғалім тәжірибесі) / З. Ж. Мүтиев // Қызыл ту. - 3 қазан. - 1992

1993

Астрахан жерінде (әдістемелік жолжазба) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 5 тамыз. - 1993

Ресей жеріндегі қандастармен жүздескенде (Әжітархан елінде болған сапардан әдістемелік жолжазба). 1-мақала / З. Ж. Мүтиев // Қайнар. - 18 маусым. - 1993

Ресей жеріндегі қандастармен жүздескенде (Әжітархан елінде болған сапардан әдістемелік жолжазба). 2-мақала / З. Ж. Мүтиев // Қайнар. - 9 шілде. - 1993

Ресей жеріндегі қандастармен жүздескенде (Әжітархан елінде болған сапардан әдістемелік жолжазба). 3-мақала / З. Ж. Мүтиев // Қайнар. - 12 шілде. - 1993

1994

Қандай жан «Қызыл атқа мін тағады?» (С. Сейфуллиннің «Қызыл ат» поэмасындағы қоғамдық-саяси көзқарас) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 1 қараша. - 1994

Социалшыл екен деп... (С. Сейфуллиннің туғанына 100 жыл толуына орай) / З. Ж. Мүтиев // Қазақ әдебиеті. – 1994. - №1

Тағылымы мол еңбек (ғалым еңбегіне пікір) / З. Ж. Мүтиев // Жайық үні. - 4 қараша. - 1994

1995

Абайды танып болдық па? / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 12 қараша. -1995

Гуманитарлық (адамгершілік) бағыттағы лицейдің 10 класында қазақ әдебиетін оқыту бағдарламасы (үлгі жоспары). Ресми құжат. Басы / З. Ж. Мүтиев // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 1995. - №11–12. – Б. 91-103

1996

Гуманитарлық (адамгершілік) бағыттағы лицейдің 10 класында қазақ әдебиетін оқыту бағдарламасы (үлгі жоспары). Ресми құжат. Соңы / З. Ж. Мүтиев // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 1996. - №3-4. – Б. 115-127

Дарынды оқушыларды ауылдан іздейді / З. Ж. Мүтиев // Егемен Қазақстан. - 3 шілде. - 1996

«11 – ші мектебі Оралымның» (оқу орнының іс-тәжірибесі туралы) / З. Ж. Мүтиев // Егемен Қазақстан. - 11 маусым. - 1996

1997

«Жырларымды оқы да, ойларымды ал» (Ф. Оңғарсынова лирикасының кейбір сырлары) 1 – мақала / З. Ж. Мүтиев // Ізденіс – Поиск». Гуманитарлық серия. – 1997. - №2. – Б. 62-69

«Жырларымды оқы да, ойларымды ал» (Ф. Оңғарсынова лирикасының кейбір сырлары) 2 – мақала / З. Ж. Мүтиев // «Ізденіс – Поиск». Гуманитарлық серия. – 1997. - №6. – Б. 59-65

1998

Оқулық жайы ойлантады (ой-пікір, ұсыныс) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 29 желтоқсан. - 1998

Ф. Оңғарсынова лирикасындағы әйелдер психологиясы / З. Ж. Мүтиев // Қыздар пединститутының ғылыми жинағы. 3-ші шығарылымы. – 1998. – Б. 249-255

1999

Ақын Фариза (Халық жазушысы Ф. Оңғарсынова 60 жаста) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 25 желтоқсан. - 1999

Атанған мұқым жұрттың Мариямы (ұстаз өмірі мен шығармашылығы) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 19 қазан. - 1999

«Қыз-ғұмыр шынарым-ай» немесе Фариза лирикасындағы қыз қадыры / З. Ж. Мүтиев // Ұстаз. – 1999. - №3-4. – Б. 48-52

Ф. Оңғарсынова лирикасындағы метафоралық тіркестер / З. Ж. Мүтиев // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 1999. - №5. – Б. 26-28

Сәкен есімі – мәңгілік (С. Сейфуллиннің туғанына 105 жыл толуына орай) / З. Ж. Мүтиев // Жайық үні. - 15 қазан. - 1999

Ұстаз мерейі (мұғалім іс-тәжірибесінен) / З. Ж. Мүтиев // Ұстаз. – 1999. - № 1. – Б. 62-64

2000

Ф. Оңғарсынова лирикасындағы Махамбет дәстүрі / З. Ж. Мүтиев // Ұлт тағылымы. - № 1. - 2000. – Б. 122-125

Шәкәрімтанудың жаңа белесі (ғалым еңбегіне пікір) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 6 желтоқсан. - 2000

2001

Жаңа буын оқулығынан сырт қалмаса екен / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 3 қараша. - 2001

Оқулық жасау оңай шаруа емес / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 17 қараша. - 2001

Жаңа оқулыққа Ғұмар Қараш неге кірмеген? / З. Ж. Мүтиев // Егемен Қазақстан. - 11 желтоқсан. - 2001

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Әбдіғазиұлы Балтабай. Шәкәрім шығармашылығының дәстүрлік және көркемдік негіздері: ф.ғ.д. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2001

2002

Бата сөзден кандидаттық қорғады (ғалым еңбегіне пікір) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 23 ақпан. - 2002

2003

Дәстүр және жаңашылдық / З. Ж. Мүтиев // Ізденіс-Поиск. Гуманитарлық серия. - №1. – 2003

Тақырып және идея / З. Ж. Мүтиев // Ұлт тағылымы. - № 2. - 2003. - Б. 74-77

Абай дәстүрінің Фариза поэзиясындағы өрнегі / З. Ж. Мүтиев // Гуманитарлық академия хабаршысы. - №1-2(2). – 2003. – Б. 188-189

2004

Алғы сөз. Өлеңге ғашық жүректі көрдім / З. Ж. Мүтиев // Кітапта: Талап Таймасұлы. «Өмір-бұлақ». – Орал: «Полиграфсервис», 2004. – Б. 5-8

Әдістеменің еңбек торысы (әдіскер-ғалым Қ. Мырзағалиев шығармашылығы) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 28 ақпан. - 2004

Жақсы жырлар - өміріңе серік (Ф. Оңғарысынова лирикасы) / З. Ж. Мүтиев // Жайық арулары. - 22 сәуір. - 2004

Сегіз қырлы, бір сырлы (ғалым-ұстаз С. Мақпырұлы шығармашылығы) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 18 мамыр. - 2004

2005

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Асқарова Гауһар Сарыбайқызы. Рабғузидің «Қисас-ул анбийя» ескерткішіндегі «Жүсіп Сыдық» қиссасы (түп-төркіні мен поэтикасы): ф.ғ.к. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2005.

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Сариева Бақтыгүл Мағауовна. Методическое пособия по английскому языку. «Англиский язык в диалогах и текстах». - Уральск: ЗКИТУ, 2005.

2006

Қадыр Мырза Әли поэзиясында өмір категориясының жырлануы / З. Ж. Мүтиев // Қазақ тілі мен әдебиеті. - №8. - 2006. – Б. 47-51

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Жәкім Әсел. Қазақ балалар поэзиясы және Мұзафар Әлімбаевтың көркемдік тағылымы: ф.ғ.к. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2006.

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Тәжіғалиева Алтыншаш Сағиқызы. Қазақ поэзиясындағы Махамбет бейнесінің көркемдік шешімі: ф.ғ.к. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2006.

2007

Көңілдің жыры- өмірдің жыры. Алғы сөз / З. Ж. Мүтиев // Кітапта: Энгельс Шынғали. Көңілдің көкжиегі. Өлеңдер. - Орал: Полиграфсервис. - 2007. – Б. 6-9

Қазақ лирикасының зерттелу жайынан бірер сөз / З. Ж. Мүтиев // Білім-Образование. - 2007. - №5. - Б. 62-63

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Ә. Сқағиева. Қазақстандағы неміс прозасы: классикалық әдеби дәстүр және көркемдік әдіс жалғастығы: ф.ғ.к. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2007

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Сариева Бақтыгүл Мағауовна. Терминологический словарь для экономических специальности. I часть. - Уральск: ЗКИТУ, 2007

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Сариева Бақтыгүл Мағауовна. Терминологический словарь для технических специальности. II часть. - Уральск: ЗКИТУ, 2007

2008

Ғалымның шыққан шыңы көп / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 12 қаңтар. - 2008

Отбасы анасын ардақтаудың үлгісі / З. Ж. Мүтиев // Жайық үні. - №17. - 24 сәуір. - 2008

Ғажайып әлем сырлары (Ақын Ғ. Сейтақ өмірі мен шығармашылығы туралы) / З. Ж. Мүтиев // «Жайық үні» газеті. - №52. - 25 желтоқсан. - 2008

2009

Әбділда Тәжібаев - қазақ лирикасының тарихшысы. Екінші мақала / З. Ж. Мүтиев // Алматы: Қазақ тілі мен әдебиеті орыс мектебінде. - №11. - 2009. - Б. 3-17

Әбділда Тәжібаев – қазақ лирикасының тарихшысы. Үшінші мақала / З. Ж. Мүтиев // Ұлағат. - №6. - 2009. - Б. 17-23

Лирика туралы Ә. Қоныратбаевтың пікірі / З. Ж. Мүтиев. - Алматы: Таң-Шолпан. - № 6. - 2009. - Б. 104-111

Сәбит Мұқанов және қазақ поэзиясының мәселелері. Бірінші мақала / З. Ж. Мүтиев // Қазақ тілі мен әдебиеті. - № 12. - 2009. - Б. 67-75
Qazaq - Türki Xalıqtarı Ädebi Baylanisiniñ Zerttelüvi (Öleñ-jir Öneri Misalında) / З. Ж. Мүтиев // YOM Turk Dunyasi Kultur Dergisi. Istanbul. - №16. - 2009. - s. 93-99

Өлең сөз бен көсем сөзді тең ұстап (Ақын А. Таубаева өмірі мен шығармашылығы туралы) / З. Ж. Мүтиев // «Дида» Информбиржа news. - №11. - 12 наурыз. - 2009

Ұқсаттым көркем ойдың зергеріне / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 24 мамыр. - 2009

Профессор М. Тілеужановтың қара өлең туралы көзқарасы және қазіргі поэзия өрнегі / З. Ж. Мүтиев // М. Өтемісов атындағы БҚМУ хабаршысы. - №4(36). – Б. 159-164

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Сариева Бақтыгүл Мағауовна. Учебно-методическое пособия к практическим занятиям по дисциплине «Иностранных язык». «Грамматика. Сборник упражнений по английскому языку». (Часть 1). - Уральск: ЗКИТУ, 2009

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Сариева Бақтыгүл Мағауовна. Учебно-методическое пособия к практическим занятиям по дисциплине «Иностранных язык». «Грамматика. Сборник упражнений по английскому языку». (Часть 2). - Уральск: - ЗКИТУ, 2009

2010

Әбділда Тәжібаев – қазақ лирикасының тарихшысы. Бірінші мақала / З. Ж. Мүтиев // Ізденіс - Поиск. - №2(1). – 2010. – Б. 141-146

Академик З. Ахметов және қазақ өлеңі өрімінің зерттелуі / З. Ж. Мүтиев // ҚР ҰҒА Хабарлары. «Тіл, әдебиет» сериясы. - №2. – 2010. – Б. 53-57

Академик З. Қабдолов және қазақ лирикасының теориялық мәселелері / З. Ж. Мүтиев // Әл-Фараби атындағы Қаз ҰУ Хабаршысы. «Филология» сериясы. - №3(27). – 2010. – Б. 249-253

Академик М. Қаратаевтың әдеби-эстетикалық көзқарастары / З. Ж. Мүтиев // М. Өтемісов атындағы БҚМУ Хабаршысы. - №1(37). – 2010. – Б. 195-200

Академик С. Мұқанов және қазақ поэзиясының мәселелері. Екінші мақала / З. Ж. Мүтиев // Сын. Уақыт және қаламгер. - №1-2. – 2010. – Б. 118-124

Алыптар айтқан мәнді сөз (М. Әуезов, Ғ. Мүсірепов, Ғ. Мұстафин өлең сөз өнері хақында) / З. Ж. Мүтиев // Ақиқат. - №7. – 2010. – Б. 90-93

Жұмабаевтың қазақ лирикасын зертеудегі ізденісі / З. Ж. Мүтиев // Жұлдыз. - №1. – 2010. – Б. 164-169

Из летописи казахской лирики / З. Ж. Мүтиев // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. - №3. – 2010. - С. 159-160

Исследование литературных связей в жанре лирики (на материале казахско-русских связей) / З. Ж. Мүтиев // Вопросы филологических наук. - №2(42). – 2010. - С. 55-57

Қазақ лирикасы және С. Торайғыров пен М Дулатов / З. Ж. Мүтиев // Алматы: Жалын. - №8. – 2010. – Б. 46-49

Қазақ-Еуропа халықтары әдеби байланыстарының зерттелуі / З. Ж. Мүтиев // С. Демирел атындағы университет Хабаршысы. - №1. – 2010. – Б. 26-30

Қазақ өлеңінің дамуындағы сынның күш-қуаты (Т. Тоқбергенов сыншылығы мысалында) / З. Ж. Мүтиев // М. Өтемісов атындағы БҚМУ Хабаршысы. - №4(40). – 2010. – Б. 159-164

Несколько слов об исследованиях современной казахской лирики / З. Ж. Мүтиев // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. - №3. – 2010. - С. 156-158

Оқулыққа лайық шығарма / З. Ж. Мүтиев // Жалын. - №3. – 2010. – Б. 89-90

Өлең-сөздің өрімінен сыр тартқан (ғалым С. Сейітов зерттеушілігі хақында). Бірінші мақала / З. Ж. Мүтиев // Абай ат. Қаз ҰПУ

Хабаршысы. «Филология ғылымдары» сериясы. - № 2. – 2010. – Б. 97-101

Өлең-сөздің өрімінен сыр тартқан (ғалым С.Сейітов зерттеушілігі хақында). Екінші мақала / З. Ж. Мүтиев // Ұлт тағылымы. - №2(1). – Б. 298-304

Профессор Бейсенбай Кенжебаев және ұлт өлеңі тарихының зерделенуі / З. Ж. Мүтиев // Әл-Фараби атындағы Қаз ҰУ Хабаршысы. «Филология» сериясы. - № 4-5. – 2010. – Б. 260-263

Профессор Тұрсынбек Кәкішев және қазақ өлеңінің эстетикалық мұраты мен зерттелуі / З. Ж. Мүтиев // Әл-Фараби атындағы Қаз ҰУ Хабаршысы. «Филология» сериясы. - №4-5. – 2010. – Б. 264-267

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Әбділманатқызы Әсемгүл. Нұрлыбек Баймұратұлының әдеби мұрасы: ф. ғ. к. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2010.

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Әйтимов Мұратбек Кенжебайұлы. Қазіргі қазақ романы: тарихи шындық және көкемдік шешім (XX ғ. 90-жылдары және ХХІ ғ. бас кезі): ф.ғ.к. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2010. - 51 б.

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // «ЖОО-ның үздік оқытушысы» конкурсына қатысушы Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институтының доценті, ф.ғ.к. Ж.А. Асановқа Ұсыныс хат. – Ақтөбе, 2010

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Кенжебаева А.А., Қажыгереева Ж.А.. Бастауыш мектепке арналған «Шешендік өнер» бағдарламасы (күнтізбелік жоспары). – Орал, 2010

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Нұрмұханов Нұрлан Көбегенұлы. Тарихи өлең-жырлар мен дастандардағы Жанқожа батыр тұлғасы: ф. ғ. к. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2010

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Сейткулова Айгүл Тұрлаужановна. Қазақ поэзиясындағы діни-исламдық дүниетаным шығармаларының тарихи-

әдеби сипаты (XIX-XX ғғ. және ХХІ ғ. басы): ф. ғ. к. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. диссерт. автореф. – Алматы, 2010.

Serik Kirabayev ve Kazak Lirik Şilrinin Meseleleri / З. Ж. Мүтиев // YOM Turk Dunyasi Kultur Dergisi. Istanbul. - №17. – 2010. -s. 63-69

Фариза жырларындағы әйел бейнесі және дәстүр ұласуы / З. Ж. Мүтиев // Өркен. - №3(852). – 7 наурыз. – 2010

Фаризадағы Абайдың «жүрегі» / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 17 қаңтар. - 2010

Этапы исследования казахской лирики / З. Ж. Мүтиев // Вопросы гуманитарных наук. - №2(46). – 2010. - С. 114-116

2011

Жаңа оқулық жарыққа шықты / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 6 қаңтар. - 2011

Қадыр Мырза Әли поэзиясындағы өмір категориясы / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 26 наурыз. - 2011

Қазақ лирикасының даму сипаты және Зейнолла Серікқалиұлының сыны // М. Өтемісов ат. БҚМУ Хабаршысы. - №4(44). – 2011. – Б. 158-162

Қазақ өлеңінің сыншы Әбіраш Жәмішев еңбектеріндегі даму сипаты // М. Өтемісов ат. БҚМУ Хабаршысы. - №3(43). – 2011. – Б. 146-150

«Қаламымды қарымды ойға ұштасам..» / З. Ж. Мүтиев // Кітапта: Социал Әл Жүркей Пұсырман. Мәңгілік қазақ (өлеңдер, естеліктер, мақалалар). – Орал, 2011. - Б. 6-9

Оралдық ұстаздар еңбегі / З. Ж. Мүтиев // Жайық үні. - 20 қаңтар. - 2011

Оралдық ұстаздар еңбегі жарыққа шықты / З. Ж. Мүтиев // Тіл мәртебесі – елдің мәртебесі. Ғылыми -әдістемелік «Ұстаз» журналының қосымшасы. - №4(21). - 2011

Профессор Көшімбаев тағылымы / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 24 ақпан. - 2011

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Сариева Б.М., Курманова Ж.М., Бакишева Р.Ж., Маметанова С.Т. Англиский язык в текстах и диалогах: методическое пособие по развитию речи. - 2-е изд. - Уральск: ЗКИТУ, 2011

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Төлеуова Ә. М., Есенаманова Ж. Т. Қазақ тілі пәні бойынша мәтіндер жиынтығы: көмекші оқу құралы. – Орал: БҚИТУ, 2011

2012

Бізбен бірге болашаққа! / З. Ж. Мүтиев // М. Өтемісов ат. БҚМУ-дің «Өркен» газеті. - №4(876). – 2012. - Б. 15

Жасампаздыққа бастайтын жол / З. Ж. Мүтиев // Өркен. - №12(884). - қараша-желтоқсан. - 2012

Қазақ-орыс әдеби байланысын зерттеудің кейбір мәселелері // Абай атындағы Қаз ҰПУ Хабаршысы. «Филология ғылымдары» сериясы. - №1(39). – 2012. - Б. 71-74

Казахская лирика: некоторые вопросы историографии и эволюция исследования / З. Ж. Мүтиев // «Аспирант и соискатель». - №2(68). - 2012. - С. 25-28

Казахская лирика и литературная критика // «Гуманитарные науки в XXI веке»: материалы VIII международной научно-практической конференции (05.06.2012). - Москва: Издательство «Спутник+», 2012. - С. 27-32

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Батыс Қазақстан инженерлік-технологиялық институтының әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының оқытушысы Г.А. Мырзағалиеваның «Қазақ тілі грамматикасын пысықтаудағы тестілер жинағы: әдістемелік құралы. - Орал: БҚИТУ, 2012

Рецензия // БҚИГУ-дің 5В060800 -“Экология” мамандығының 1-курс студенті А.Р. Жайлыбаеваның “Русский язык и молодежный сленг: сосуществование или противосостояние” тақырыбындағы ғылыми-зерттеу жобасы. – Орал, 2012

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // БҚИГУ-дің 5В060800 -“Экология” мамандығының 3-курс студенті А.Қ. Сариеваның “Техникалық жоғары оқу орнының студенттеріне арналған мемлекеттік тілді қосымша оқыту бойынша курстарды ұйымдастырудың тиімділігі” тақырыбындағы ғылыми-зерттеу жобасы. – Орал, 2012

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // БҚО, Ақжайық ауданы, Алғабас ОЖББМ 8-сынып оқушысы Гайнуллина Данараның «Ақын Фариза Оңғарсынова өлеңдерінің тілі (антоним және синоним сөздер мысалында)» ғылыми-зерттеу жобасы баяндамасы. – Орал, 2012.

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // БҚО, Казталов ауданы, А. Оразбаева атындағы орта жалпы білім беретін мектебінің қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі Мырзағалиева Бақытханым Сағындыққызының «Абайтану» авторлық бағдарламасы. – Орал, 2012

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Орал қаласындағы №9 ЖОББМ-ның қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің жоғары санатты мұғалімі Г.Қ. Мусинаның “Оқу орыс тілінде жүретін мектептердің 7-9 сынып оқушыларына қазақ тілі пәнінен сөйлесулер мен тапсырмалар жинағы: қосымша оқу-әдістемелік құралы”. – Орал, 2012

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // п.ғ.к., аға оқытушы М.Қ. Әжіғалиевтің «А.С. Пушкин поэзиясының аударылуы және оның тілдік ерекшеліктері» атты мақаласы. - Орал: М. Өтемісов ат. БҚМУ баспа орталығы, 2012

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // ф.ғ.к., доцент А.Ы. Мамыровтың «Қажым Жұмалиев – эпостық жанрдың түрлерін зерттеуші» атты монографиясы. - Орал: М. Өтемісов ат. БҚМУ Баспа орталығы, 2012

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // ф.ғ.к., доцент С.Ғ. Шарабасовтың «Пушкин-Абай және басқалар тәржімалары» атты мақаласы. - Орал: М. Өтемісов ат. БҚМУ Баспа орталығы, 2012

Сезім мен мұңға, сыр мен сынға тұнған поэзия (Ұлдай Сариеваның ақындығы туралы бірер сөз) / З. Ж. Мүтиев // Орал өңірі. - 29 қараша. – 2012

Түркі тілдес халықтар әдебиеті арасындағы рухани сабақтастық мәселелерінің тексерілуі / З. Ж. Мүтиев // Абай атындағы Қаз ҰПУ Хабаршысы. «Филология ғылымдары» сериясы. - №2(40). – 2012. -Б. 72-76

Ұстаз. Ғалым. Тәлімгер / З. Ж. Мүтиев // М. Өтемісов ат. БҚМУ-дің «Өркен» газеті. - №4(876). – 2012. - Б. 15

Халық өзі таңдап алар ұлысын / З. Мүтиев // Өркен. - 2012. - №: 7(879) маусым. - Б. 14

2013

«Көңілге қуаныш, ертеңгі үміт» / З. Мүтиев // Өркен. - 2013. - №1.- қаңтар. - Б. 8.

Қолдарлық игі қадам / З. Мүтиев // Өркен. - 2013. - №8. - қыркүйек-қазан. - Б. 15

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // «Жыл ұстазы-2013» байқауына қатысушы БҚО Орал қаласы Ә.Молдағұлова атындағы №38 мектеп-лицейінің қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі Тасқарина Гүлжихан Ұмбетқызына. - Орал, 2013

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // На методические указания по самостоятельной работе студентов по русскому языку (на 2-семестр)

старшего преподавателя кафедры СГД ЗКИГУ Жаркеевой Алмы Мекеевны. – Уральск, 2013

Рецензия / З. Ж. Мүтиев // Учебно-методическое пособие преподавателя кафедры СГД ЗКИГУ Маметановой С.Т. «Сборник упражнений по иностранному языку для I курса технических и экономических специальностей на государственном языке с ISBN». – Уральск, 2013

Проблемы изучения духовной деятельности казахской лирики / З. Ж. Мүтиев // Современные гуманитарные исследования. - №2(51). - 2013. – Б. 56-58

2014

Адал еңбек жаршысы (Т. Жароков поэмаларындағы еңбектің жырлануы) / З. Ж. Мүтиев // М.Өтемісов ат. БҚМУ хабаршысы. Филология сериясы. –№4(56). – 2014. – Б. 217-222

Серік Мақырұлы – қазақ әдебиеттану ғылымын зерттеуші көрнекті өкіл / З. Ж. Мүтиев // М.Өтемісов ат. БҚМУ хабаршысы. Филология сериясы. –№2. – 2014. – Б. 130-135

2015

Зейнолла Қабдоловтың «Сөз өнері» - қазақ әдебиеттану ғылымының бас кітабы / З. Ж. Мүтиев // М.Өтемісов ат. БҚМУ хабаршысы. Филология сериясы. – №3(64). 2015. – Б. 118-124

Өлең - сөз тәлімі, Махамбет лирикасы және дәстүр жалғастығы / З. Ж. Мүтиев. - Текст : непосредственный // ИСАТАЙ - МАХАМБЕТ ғылыми - педагогикалық, тарихи - әдеби, ақпараттық - танымдық журнал. - 2015. - №1. - б. 45-58.

2016

Тақырып пен идея, көркемдік-шеберлік өрнектері (ақын Сатыбалды Даумов поэзиясы негізінде) / З. Ж. Мүтиев, Р. С. Ашимова //

М.Өтемісов ат. БҚМУ хабаршысы. Филология сериясы. – №4. – 2016. – Б. 211-215

2018

Gumar Gali's novels: traditions and innovation / Zinulla Zh. Mutiev. Dina R. Sabirzyanova, Tagir Sh. Gilazov // AMAZONIA. - Vol. 7. - Núm. 13. - Marzo – Abril. – 2018. - P. 197-202. - **Web of Science**

Modernisation of Social Conscience: Topical Problems of Literary Local Lore / Zinulla Z. Mutiyev, Aidarbek A. Akbulatov, Marat K. Azhgaliyev, Rita B. Sultangaliyeva and Bakytgul E. Shagimgereyeva // Space and Culture, India. – 2018. - 6:4. - P. 102-111. - **Scopus**

Әдеби өлкетану: Ғұмар Қараш – ақын, ойшыл-философ / З. Ж. Мүтиев, Ж.Ө. Мұханбетова // Қазақстанның ғылымы мен өмірі. Халықаралық ғылыми-көпшілік журнал. - №3(58). – 2018. - Б. 243-246

Ғұмар Қараш - ұлт мүддесін, рухани құндылықтарды жырлаушы ақын / З. Ж. Мүтиев // Орал: М. Өтемісов атындағы БҚМУ хабаршысы. Филология сериясы. – Орал, 2018. № 1 (69). (Ж.Ө. Мұханбетовамен бірлестікте). - 331 б. (221-226 б.б.);

Литературное краеведение: Гумар Караш - выдающийся публицист / З. Ж. Мүтиев, Ж.У. Мұханбетова// Вопросы гуманитарных наук. - №3. - 2018. - С. 52-56

Литературное краеведение: еще одна грань лирики Тайыра Жарокова / З. Ж. Мүтиев, Ж. У. Муханбетова // Вопросы гуманитарных наук. – 2018. – №4(97). – С. 20-22

Шәңгерей Бөкеев ақындығы: тақырып аясы, идеялық бағыты / З. Ж. Мүтиев, А.А. Ақболатов // Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің Хабаршысы. «Филология ғылымдары» сериясы. - №2(64). - 2018. – Б. 132-138

Sagit Ramiyev's Dramaturgy In Literary And Cultural Context During The Beginning Of The XXth Century / L.F. Nuriyeva, T. S. Gilazov, F. S. Saifulina, Z. Z. Mutiev // REVISTA GENERO & DIREITO. – T. 8. – Вып.7. – 2019. - P. 411-420. - Специальный выпуск: SI

Thematic and ideological nature of short stories of Saiymzhan Yerkebayev and world of his characters / Z. Zh. Mutiyev, Zh.O. Mukhanbetova // News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Humanities. - №2(324). - March – April. - 2019. – Vol.2. - Number 324 (2019). – P. 51-55

Әдеби өлкетану: Ғайса-Ғали Сейтақ поэзиясы, кейіпкерлер әлемі, тарихи дерек, көркемдік шешім / З. Ж. Мүтиев, Г. Қ. Амангельдиева // БҚМУ Хабаршысы. - 2019. - №2. - Б. 276-284.

«Жаңалықтың жаршысына жанашырлық» / З. Мүтиев // Oral oniri. - 2019. - 27 желтоқсан. - №103. - Б. 1.

Қадыр Мырза Әли – балалар ақыны, табиғат жыршысы / З. Ж. Мүтиев, Ж. Ө. Мұханбетова, А. А. Ақболатов // М. Өтемісов ат. БҚМУ Хабаршысы. – 2019. – №1(73). – Б. 194-200

Литературное краеведение: публицистическое наследие Сатыбалды Даумова / З. Ж. Мүтиев // Вопросы гуманитарных наук. - №3(102). - 2019. - С. 57-60

Система образов и особенности содержания в прозе Бактыгула Ойшыбаева // Вопросы гуманитарных наук. - №5(104). - 2019. - С. 13-17

Қайрат Жұмағалиев - рухани құндылықтарды жырлаушы ақын / З. Ж. Мүтиев, Ж.Ө. Мұханбетова // Әл-Фараби ат. Қазақ Ұлттық университеті «ҚазҰУ Хабаршысы». - Филология сериясы. -№3(175). - 2019. – Б. 32-37

Ұстаз жолы өнеге / З. Мүтиев // Oral oniri. - 2019. - 21 маусым. - №49. - Б. . 11.

Ақындық шеберлік, көркемдік келбет (Б. Баймұқанқызы, М. Қажиахметов туындылары мысалында) / З. Ж. Мүтиев, Ж.Ө. Мұханбетова // М. Өтемісов атындағы БҚУ Хабаршысы. – 2020. – № 1(77). –Б. 32-37 (*импакт-фактор журнала: 0,006*)

Қадырдың драматургиясы хақында / З. Мүтиев // Oral oniri. - 2020. - №75. - 22 қыркүйек. - Б. 12.

Литературное краеведение: художественные особенности лирики поэтессы Акмаржан Таубаевой / З. Ж. Мүтиев, А.А. Ақболатов // Вопросы гуманитарных наук. – 2020. – №3(108). – С. 25-28 (*импакт-фактор журнала: 0,013*)

«Мен - қазақпын, мың өліп, мың тірілген» / А. С. Қыдыршаев , З. Мүтиев , Ә. С. Мұқанбетқалиев // Жайық үні . - 2020. - №37.- 24 қыркүйек. - Б. 7.

Поэзия падишасының әлемі / З. Мүтиев // Oral oniri. - 2020. - 7 қаңтар. - №1. - Б. 7

Шежірелі ғұмыр, өнегелі өмір / З. Мүтиев // Oral oniri . - 2020. - №57.- 21 шілде. - Б. 11

**ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ,
ДОЦЕНТ ЗЕЙНОЛЛА ЖАҚСЫЛЫҚҰЛЫ МҮТИЕВТІҢ
ҒЫЛЫМИ ЖЕТЕКШІЛІГІМЕН ҚОРҒАЛҒАН МАГИСТРЛІК
ДИССЕРТАЦИЯЛАР**

1. Исанова, А. О. Жұбанның әдеби мұрасы және зерттелуі : 6М020500 - Филология: қазақ тілі мамандығы бойынша магистр акад.дәрежесін алу үшін дайынд. магистрлік дисс.рефераты / А. О. Исанова ; Ғыл. жетекші З. Ж. Мүтиев. - Орал : БҚМУ, 2012. - 8 б.

Исанова, А. О. Жұбанның әдеби мұрасы және зерттелуі : 6М020500 - Филология: қазақ тілі мамандығы бойынша магистр акад.дәрежесін алу үшін дайынд. магистрлік диссертация / А. О. Исанова ; Ғыл. жетекші З. Ж. Мүтиев. - Орал : БҚМУ, 2012. - 89 б.

2. Казкенова, Г. У. Профессор Серік Мақпырұлының ғылыми-педагогикалық және әдеби шығармашылығы : 6М011700-Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша пед. ғылымд. магистрі акад. дәрежесін алу үшін дайынд. магистрлік дисс. рефераты / Г. У. Казкенова ; Ғыл. жетекшісі З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2014. - 14 б.

Казкенова, Г. У. Профессор Серік Мақпырұлының ғылыми-педагогикалық және әдеби шығармашылығы : 6М011700-Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша пед. ғылымд. магистрі акад. дәрежесін алу үшін дайынд. магистрлік дисс. / Г. У. Казкенова ; Ғыл. жетекшісі З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2014. - 78 б.

3. Абдрахманова, И. Т. Тайыр Жароков-сыршыл лирик, кең тынысты эпик : 6М011700 "Қазақ тілі мен әдебиеті" мамандығы бойынша педагогика ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алу үшін дайындалған магистрлік диссертация / И.Т.Абдрахманова ; ғыл. жет. З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2015. - 14 б.

Абдрахманова, И. Т. Тайыр Жароков-сыршыл лирик, кең тынысты эпик : 6М011700 "Қазақ тілі мен әдебиеті" мамандығы бойынша педагогика ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алу үшін дайындалған магистрлік диссертация / И.Т. Абдрахманова; ғыл. жет. З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2015. - 89 б.

4. Сапарова, Ж. К. Қазақ әдеби сынының ғылыми-теориялық сипаты (З. Қабдоловтың зерттеулері негізінде) : 6М020500 - Филология: қазақ тілі мамандығы бойынша гуманитарлық ғылым магистрі акад. дәрежесін алу үшін дайындалған магистерлік дисс. рефераты / Ж. К. Сапарова ; ғыл. жетекшісі З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2016. - 11 с.

Сапарова, Ж. К. Қазақ әдеби сынының ғылыми-теориялық сипаты (З. Қабдоловтың зерттеулері негізінде) : 6М020500 - Филология: қазақ тілі мамандығы бойынша гуманитарлық ғылым магистрі акад. дәрежесін алу үшін дайындалған магистерлік диссертация / Ж. К. Сапарова ; ғыл. жетекшісі З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2016. - 80 с.

5. Ашимова, Р. С. Сатыбалды Даумовтың әдеби-публицистикалық мұрасы: директілік, көркемдік шешім : 6М011700 Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша педагогика ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алу үшін дайындалған магистрлік диссертацияның рефераты / Р. С. Ашимова ; ғыл. жетекші З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2017. - 12 б.

Ашимова, Р. С. Сатыбалды Даумовтың әдеби-публицистикалық мұрасы: директілік, көркемдік шешім : 6М011700 Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша педагогика ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алу үшін дайындалған магистрлік диссертация / Р. С. Ашимова ; ғыл. жетекші З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2017. - 88 б.

6. Рахметова, А. Н. Айтқали Нәріковтың лирикасы : 6М011700 - Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша педагогика

ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алуға дайындалған магистрлік диссертацияның рефераты / А. Н. Рахметова ; ғыл.жетекші З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2018. - 14 б.

Рахметова, А. Н. Айтқали Нәріковтың лирикасы : 6М011700 - Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша педагогика ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алуға дайындалған магистрлік диссертация / А. Н. Рахметова ; ғыл.жетекші З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2018. - 83 б.

7. Амангельдиева, Г. К. Ғайсағали Сейтақ поэзиясы: тақырып пен идея, ақындық шеберлік : 6М011700 - "Қазақ тілі мен әдебиеті" мамандығы бойынша педагогика ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алу үшін дайындалған магистрлік диссертация рефераты / Г. К. Амангельдиева. - Орал : [б. и.], 2019. - 11 б.

Амангельдиева, Г. К. Ғайсағали Сейтақ поэзиясы: тақырып пен идея, ақындық шеберлік : 6М011700 - "Қазақ тілі мен әдебиеті" мамандығы бойынша педагогика ғылымдарының магистрі академиялық дәрежесін алу үшін дайындалған магистрлік диссертация / Г. К. Амангельдиева; ғыл.жет. З.Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2019. - 78 б.

8. Айтжанова, Г. Т. Әдеби өлке поэзиясындағы ұлттық құндылықтардың жырлануы (Жұбан Молдағалиев, Қадыр Мырза Әли мұралары мысалында) : 6М020500 - "Филология: қазақ тілі" мамандығы бойынша гум.ғыл.магистрі акад.дәрежесін алу үшін дайынд.маг.дис.рефераты / Г. Т. Айтжанова ; ғыл.жетекшісі З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2020. - 14 б.

Айтжанова, Г. Т. Әдеби өлке поэзиясындағы ұлттық құндылықтардың жырлануы (Жұбан Молдағалиев, Қадыр Мырза Әли мұралары мысалында) : 6М020500 "Филология: қазақ тілі" гум.ғыл.магистрі акад.дәр.алу үшін дайын.магистрлік жоба / Г. Т. Айтжанова ; ғыл.жетекшісі З. Ж. Мүтиев. - Орал : [б. и.], 2020. - 103 б.

ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ, ДОЦЕНТ ЗЕЙНОЛЛА ЖАҚСЫЛЫҚҰЛЫ МҮТИЕВТІҢ ІС – ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР

1. Ғали Ғ. Мектеп мұғалімі диссертация қорғады // Орал өңірі. – 2000. - 11 маусым
2. Жастарға терең білім, ұлағатты тәрбие берейік (БҚО әкімі Қ.Қ. Жақыповтың облыс мұғалімдерінің тамыз мәслихатында жасаған баяндамасы) // Орал өңірі. – 2000. - 30 тамыз
3. Құсайын Т. Мектеп мұғалімі - ғылым кандидаты // Егемен Қазақстан. – 2000. - 6 шілде
4. Ғалымның жаңа кітабы // Орал өңірі. – 2002. - 8 ақпан
5. Біздің мерейтой. Мүтиев Зейнолла Жақсылықұлы // М. Өтемісов атындағы БҚМУ Хабаршысы. - 2010. - №2(38). – Б. 210-211
6. Мамыров А. Есімін заңғарлардың иеленген // Орал өңірі. – 2010. - 5 сәуір
7. Бақытжанова Ж. Лириканың өрнегін өре білген ғалым // Кітапта: Ұстаздар ұстаханасы (БҚО педагог кадрлар біліктілігін арттыру және қайта даярлау институтының құрылғанына 60 жыл). - Орал, 2011. - Б. 189-194
8. Зерттеушілерді зерттеген еңбек // Орал өңірі. – 2011. - 15 желтоқсан
9. Ән қашан да әдеміліктен туады - И.Жақанов, композитор // https://www.inform.kz/kz/an-kashan-da-ademilikten-tuady-i-zhakanov-kompozitor_a2458912. – 2012. - 25 сәуір
10. Жолымбетова М. Ізгілік жолын ұстанған қаламгер // http://old.baq.kz/kk/news/aimaktik_bak_muragat/regmedia-8134. - 2012. - 05 сәуір
11. Батысқазақстандық ғалым Еуропаның алтын медалін иеленді // http://edurk.kz/kz/news/1841-batysazastandy_alym_jeuropany_altyn_medaln_ijelend/. – 2013. - 11 шілде
12. Горохова Н. Лучшие педагоги и магистранты ЗКГУ // Приуралье. – 2013. - 10 января

- 13.Қабощқызы Ұ. «Қазақ филологиясы ғылымы Түркияға көшіп келгендей әсерде болдым» // Орал өңірі. – 2013. - 1 тамыз
- 14.Қажымова Л. Жылмен жеткен жаңалық // Жайық үні. – 2013. - 10 қаңтар
- 15.Құсайын Т. Бір университеттен–төрт үздік оқытушы // Егемен Қазақстан. – 2013. - 19 қаңтар
- 16.Мамыров А. Білімнің беделін биіктетті // Жайық үні. – 2013. - 24 қаңтар
- 17.Набиоллаұлы Н. Үздіктер // Орал өңірі. – 2013. - 19 қаңтар
- 18.Сариева Ұ. Зейнолланың «алтыны» // Орал өңірі. – 2013. - 11шілде
- 19.Таубаева А. «Министрлік гранты ғылыми ізденіске бастайды» // Жайық ұстазы. – 2013. - 30 қаңтар
- 20.Үздік оқытушы атанды // Орал өңірі. – 2013. - 5 қаңтар
- 21.Еліміздің батыс аймағындағы ағайындар Көрісу күнін тойлап жатыр // <https://24.kz/kz/zha-aly-tar/o-am/item/167819-k-risu-k-nin-tojlap-zhatyr>
www.24.kz
- 22.Бақтаев Б. Ұлттық таным мәселелері // <http://qazaqadebieti.kz/10780/lty-tany-m-seleleri> - 23.06.2017
- 23.«Тілдік даму және тілдік қолданыс: іс жүргізу, аударма, терминология және латын графикасына көшу мәселелері» атты тәжірибелік семинар өтті // zhaikpress.kz Жарияланды 17.09.2017
- 24.Аманова С. Поэт, воспевающий независимость // <http://priru.kz/?p=2656111>. - 12.2018
-
- 25.Қуанғалиева Ә. Жырдың шамын маздатып // Шұғыла. – 2018. - 22 тамыз
- 26.Ж. Мырзәлиевтің 70 жылдығына орай шығармашылық конференция оздырылды // <http://zhanibek-bko.gov.kz/kz/bolasha-a-ba-dar-rukhani-zharyu/2166-zh-myrz-livti-70-zhyldy-yna-oraj-shy-armashyly-konferentsiya-ozdyryldy.html>. - 22 тамыз 2018
- 27.«Өлеңнің шыңы болса – Мырзалиев, басында ойнар мен болам – құлжа киік!»- дейді әдебиеттің жас толқыны // <https://syrym-bko.gov.kz/kz/novosti-kz/2438-5498512135132.html> - 2018

28. «Тілдің көп дауыстылығы – ХХІ ғасыр жастарының өмір сүру факторы»
// <http://bilim-oral.gov.kz/zha-aly-tar/675-tildi-k-p-dauystyly-y-xxi-asyr-zhastaryny-mir-s-ru-factory-2.html>. - 8-9 ақпан 2018
29. Құттымұратұлы Қ. «Әдеби өлкетану» -жаңа жоба // <https://egemen.kz/article/200875-adebi-olketanu-dganha-dgoba>. - 25.05.2019
30. Құттымұратұлы Қ. Өлкетанудың өрісін кеңейтеді // Egemen Qazaqstan. – 2019. - 29 мамыр
31. Мерғалиева М. В ЗКО вышел сборник монографий творческого наследия поэтов и писателей Приуралья // <http://batys.ortcom.kz/main/onas/novost-kom-zko/article/v-zko-vyshel-sbornik-monografii-tvorcheskogo-nasledija-poehtov-i-pisatele-i-priuralja.html>. - 27.05.2019
32. Монография мен хрестоматия // Орал өңірі. – 2019. - 21 мамыр
33. Текебаев Н. Өлкетану әдебиетіне қатысты жаңа монография жарық көрді // zhaikpress.kz Жарияланды 24.05.2019
34. Текебаев Н. Өлкетануға кең өріс // Орал өңірі. – 2019. - 31 мамыр
35. Ақболатов А.А. Ғылым – ғұмыр: Мүтиев Зейнолла Жақсылықұлы алпыс жаста // Білімді ел. – 2020. – 1 мамыр <https://bilimdinews.kz/?p=101427>

Ғылым – ғұмыр: Мүтиев Зейнолла Жақсылықұлы алпыс жаста

01.05.2020

Биылғы көктемде Батыс өңірінде қар тез еріп, кәрі құда аса бір тосын мінезін көрсете қоймады. Көктемнің шуақты күндері болғанымен, барша адамның көңілі күпті, алаңдаулы. Әр қазақ өзінің шаңырағында тығылып отыр, ағайын-туыспен, дос-жаранмен телефон арқылы байланысқаны болмаса, қатынасты уақытша тоқтатуға мәжбүр. Аты жаман аурудың беті жаман, аждаһадай жалмандап тұр. Бұған қарсы дертке дауа, ем табу әзірге адамзат баласының қолынан келмей тұрғаны, – деп жазады [“ЖАЙЫҚ ПРЕСС”](#) медиа холдингінің сайты.

Иә, үйде отырсақ та, қарап отырмай түртіншектеп отыру әдетіміз қалмайды. Қағаздарымды, естелік суреттерді ақтарып отырсам, менің ғұмырымдағы сыйлы ағалардың бірі, ұстазым, қазір әріптесім, әріптестің ішінде жақыным, түрлі ғылыми жобаларда ақылдасып, бірге иық тірестіріп жүру бақыты бұйырған (бізге) ізденімпаз тұлға, еңбекқор жан Зейнолла Жақсылықұлының мерейлі алпыс жасы келіп қалғанын аңғардым. Бұл ғалым-ғұмыр туралы жазбау, мен үшін қиянат болар еді. Себебі ағайдың шәкірт тәрбиелеуде өзіндік дара жолы бар.

Уақыт шіркін, жүйріктей жүйткіп өтіп жатыр. Уақыт керуені де артына із қалдырып отырады. Уақыт керуені тоқтамақ емес, ал адамзат баласы да сол уақыт көшінде жүріп, жетіледі, өседі, өркендейді. Бәрінің өз шегі бар. Сонау 2002-2003 жылдары 4-курста оқып жүрген кезімізде Зейнолла Жақсылықұлын алғашқы рет көрдік. Үшті аяқтап, төртінші курсқа кеп қалған, бәрін оқып тауысқандай өрекіпген «мен білемге» салынып жүрген кезіміз. «Түркі халықтары әдебиеті» пәнінен сабақ беретін ұстазымыз, университетіміздің ақсақалы (елуінші жылдардан кейінгі кафедраға келген шалдардың біз көрген соңғы тұяғы) Қалимолла Мырзағалиев ағамыз сырқаттанып қалды. Көп ұзамай о дүниелік болды. Өте сабырлы, жайлы, сондай таза адам болатын. Жаны жәннатта болсын. Міне, сол кісінің орнына мұрты қияқтай, шашы сары, жұқалтаң келген сол кезде қырықтан енді асқан жігіт ағасы келді.

«Бір-бірінің аузын жалдап үйренген қазақ жаңалыққа зәру емес» (Рақымжан Отарбаев) демекші, қазақтың әңгімеге үйірлігі бесенеден белгілі ғой, оның ішінде филфакта әңгіме жерде жатпайды. Желден де жүйрік тарайды. Қазіргідей телефон жоқ болса да, білмейтіні жоқ, жеті қабат жер астындағыдан хабардар «кәсіби мамандар» болады. Солардың айтуы бойынша, ағайдың өзінен бұрын бізге дақпырты жетті. С.Сейфуллин атындағы мектепте еңбек еткен жоғары санатты мұғалім, Білім ісінің үздік қызметкері, «Жыл мұғалімі» деген атақтарынан бөлек, мектепте жүріп-ақ ғылыми диссертация қорғаған Қазақстандағы тұңғыш ғылым кандидаты, ғалым деген атағы бар дардай.

Қорғаған тақырыбы анау-мынау емес, Фариза Оңғарсынова шығармашылығы. Поэзия падишасының ақын ретіндегі шығармашылығы бір бөлек әлем болуымен қатар, адамдық келбеті, ақынның айналасына қатаң талапшылдығы туралы естіген-білгеніміз тағы бар. Ал ағай ақынның лирикасын бүге-шүгесінен зерделеп, ақынның өзінен көзі тірісінде батасын алған. Ақын Ф.Оңғарсынова «Мен саған ғашық емес ем» өлеңдер жинағына «Зейнолла айнама, рахмет, ризамын!», – деп жүрек жарды тілегін жазып беріп, кітабын ұсынса, ақынның ғалымға деген құрметін көруге болады. Жалпы Зейнолла Жақсылықұлы тумысынан дипломат адам. Марқұм Серікқали Шарабасов ағамыз өзінің жақсы көретін адамдарына жанама ат қойғанды жақсы көретін. Зекеңді «Жезмұрт», «Алаш Орда» деп отырушы еді, әрі сырымдықтардың бәрі ағайға балдыз болатын.

Марқұм болған Қалимолла Мырзағалиев ағайымыздың сабағын жалғастырып кеткен ұстазымыз студенттерді тез игеріп, төртінші курспыз деп жүрген көбімізді өзінің білім, біліктілігімен, сабырлы көркем мінезімен сабамызға түсірді. Осылай ұстаз шәкірт болып басталған таныс білістігіміз кейін, әріптестік, аға-інілі сыйластық, тіпті ағайдың қасында университет бітіріп қолымызда күректей диплом болса да, өмірлік сабақтарды үйрене жүріп ғылым жолына деген қызығушылық, бағыт-бағдар сілтеуде көрсеткен қамқорлығын мен ешуақытта ұмыта алмаймын.

Ғалым-ғұмыр Зейнолла Жақсылықұлының да ғұмырнамасы біршама кезеңдерді қамтиды. Болашақ ғалым, педагог-ұстаз болып қалыптасудың іргетасы сонау өзі туып өскен Батыс Алашорданың ту тіккен қасиетті топырағында бастау алды. Мүтиев Зейнолла Жақсылықұлы – 10. 05. 1960 жылы Орал облысы (қазіргі Батыс Қазақстан), Жымпиты (қазіргі Сырым) ауданы, Жымпиты кеңшары, Аралтөбе ауылдық кеңесіне қарасты № 3 Жамбыл бөлімшесінің «Қарабас-Плантация» елді мекенінде дүниеге келді. Аралтөбе орта мектебін 1977 жылы тәмамдаған кейіпкеріміз сол кездегі ер-азаматтардың сапында Отан алдындағы әскери борышын абыроймен атқарып қайтты.

Содан соң еңбектен қол үзбей жүріп, қазіргі М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетіне 1985 жылы «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығы бойынша оқуға түсіп, 1990 жылы бітіреді. 1981-1993 ж.ж. БҚО Сырым ауданының Қызылағаш орта мектебінде мұғалім, кәсіподақ ұйымының төрағасы, оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасар қызметтерін абыроймен атқара жүріп, педагогикалық жолын ғылыми- практикалық өзекті мәселелермен ұштастырды. Бұл ізденістері де өзінің жемісін беріп, еңбегі еленді. 1992 жылы «Тәрбие жұмысының үлгі моделі» тақырыбында өткен облыстық байқауда «Халық педагогикасы қағидалары бойынша тәрбиелеудің кейбір жолдары» атты авторлық бағдарламасы бас жүлдеге ие болып, іс-тәжірибесі облыс мектептері мен Ресейдің Астрахань облысы мектептеріне таратылды, аталған елде іс сапарда болып, «Алғыс хатпен» де марапатталды (1993).

Еңбек жолын ауылдық жерден бастаған Зейнолла Жақсылықұлы сол кездегі облыстағы белді мектептердің бірі С. Сейфуллин атындағы облыстық дарынды балаларға арналған мектеп-интернат кешеніне қызметке шақырылады. Бұл мекемеде 1993-2003 ж.ж. аралығында кешен мұғалімі, ғылыми Кеңес жетекшісі қызметтерін атқара жүріп, мұғалімдікпен қатар қазақ әдебиеттану мәселелерімен айналысып, ғылыми-зерттеу, оқу-әдістемелік еңбектер жазуға ден қояды. Ұлы Абайдың 150 жылдығына арналған қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдерінің Облыстық олимпиадасының жеңімпазы (Орал, 1994) атанған табыстарымен тоқтап қалмай, өзінің үнемі ізденіс үстінде жүретін талапшылдығы мен еңбекқорлығының арқасында мектеп мұғалімдері арасынан шыққан БҚО-ғы алғашқы ғылым кандидаты (2000) атанды.

ҚР Мұғалімдерінің І педагогикалық оқуларының жүлдегері /3-орын/ (Алматы, 2000), ҚР Тәуелсіздігінің 10 жылдығына арналған «Жүзден жүйрік» атты ІІІ Республикалық конкурстың жүлдегері /2-орын/ (Алматы, 2001), «Қазақстан Республикасы білім беру ісінің құрметті қызметкері» белгісінің облыстағы алғашқы иегері (2001) сынды тұңғыш болу бақыты бұйырған айтулы марапаттарға тынымсыз еңбек пен ізденістің нәтижесінде жеткенін ғалымның ғұмырнамасына зер салғанда көріп, көңіліміз толды және алдыңғы толқын ағаның көп іс тындырған өнегесіне тәнті болдық. Адам баласының еткен еңбегі, ізденісі өз уақытында бағасын алса, оның ішінде ұстаз еңбегі еленсе, ұстазға одан асқан бақыт, одан асқан абыройдың қажеті жоқ деп есептеймін.

Зейнолла Жақсылықұлының жоғарыда аталған марапаттары жалпы орта білім беру жүйесінде қызмет еткен жылдарына тиесілі болса, оның екінші тынысы жоғары оқу орнында ғылыми-педагог кадрларды даярлау ісіне ауысуымен жаңа бір кезеңге өтті. Кейіпкеріміздің жеткен жетістіктері мен табыстарын тізбелеп шыққанда, ҚР Білім және ғылым министрлігінің «Құрмет Грамотасымен» бірнеше мәрте марапатталғанын (1996, 2000, 2002, 2012, 2019), 2012 жылы «ҚР Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» атағы мен грантының, сондай-ақ Білім беру мен қазақ лингвистикасының дамуына қосқан үлгілі кәсіби қызметі үшін Еуропаның Ғылым-Өндірістік Палатасының «Алтын медалімен» және Дипломының (Москва, 2013), 2017 жылы «Қазақстан Республикасының Ғылымын дамытуға сіңірген еңбегі үшін» төсбелгісінің иегерісінды марапаттарын (Астана, 2017.) айналып өте алмадық.

Әрине, ағайдың атақ, дәреже қуып жүрмегені анық, бұл марапаттар мен жетістіктері ғалым-ұстазды еңбектің арқасында өзі тапты деуге толық негіз бар. Қаншама ғұлама ғалым, қаншама ел алдында абыройы асқақ тұлғалар өмірден өтті, бірақ өкініштісі өзінің ғылыми шығармашылығымен қоса, атқарған еңбегіне қатысты жеткен жетістіктеріне қатысты қағазға ұқыпсыздықтың салдарынан, қаншама дүниелер өздерімен бірге кетті. Міне, Зейнолла Жақсылықұлының жауапкершілігі, өзінің әрбір атқарған ісіне ұқыптылығы осы салада жүрген көбімізге үлгі боларлықтай жақсы қасиет деп айтар едім. Ғалымның тынымсыз еңбегі, жастай қалыптасқан жазу-сызуға

әуестігі бүгінгі ғылым жолындағы биігіне жеткізді. Бұған өзімізде біршама куә болдық.

Марқұм ұстазымыз С.Шарабасов ағай өзінің шәкірті З.Мүтиев туралы кафедрада жылы лебізін білдіріп, ұстаздық һәм ғылымға деген ұмтылысына оң баға беріп отырушы еді. Серік Мақпырұлы сынды елге танымал әдебиеттанушы ғалым, сыншының жетекшілігімен қорғалған «Фариза Оңғарсынованың лирикасы» деген тақырыпта (ғылыми жетекшісі – ф.ғ.к., проф. Серік Мақпырұлы, ресми оппоненттері – ф.ғ.д., ҚР ҰҒА академигі Серік Қирабаев, ф.ғ.к. Шөмішбай Сариев) кандидаттық диссертациясын қорғауы ғалым-ұстаздың тынысын ашып, ғылыми шығармашылыққа біржола ден қоюына жол ашты.

Фариза Оңғарсынова лирикасын терең зерделеген ғалым ақынның әдебиеттегі өзіндік үнін, шығармашылық портретін сол кезеңдегі әдеби процеспен тығыз байланыстыра зерттей отырып, ғылыми негіздеуде өнімді қызмет етті. Зерттеуші ақынның лирикалық «менін» әйел-ана ретіндегі ішкі сезім дүниесінмен тығыз байланысты лейтмотив ретінде қарастырады. Ақын лирикасындағы өзгешелік сол – ондағы әйелдер образы типтік дәрежеге дейін көтерілгенін зерттеуші аңғарып: «Нәзік жанды бейненің күллі құпиясын қопара көрсету арқылы әйел образын лирикада қаһармандық санатқа көтерудің бастауын біз Фаризадан анық байқаймыз. Әйел жанын, ана табиғатын ақын-әйелдің ой-діңгегі тұрғысынан таныту, қазақ әйелінің психологиялық ахуалын лирикада Фаризадай ашып айтқан ақын, сірә, да аз. Олай дейтініміз – өлең өлкесіне әйел жанын, оның бұқыныс атқан сезім сырларын сарапқа салып, ақын «мені» мен лирикалық кейіпкер тұлғасы арасында көзге көрінбес көпір тұрғызған суреткер өте сирек, – деп тұжырымдайды.

Міне бұл Зейнолла Жақсылықұлының ғылыми монографиясында айтылған пайымның бір ғана мысалы, ал шындығында ғылыми негізді талдаудың бірнеше шоғырын келтіруге болар. Ғылым мен ақын шығармашылығына қызыққан оқырманға, кәсіби сала мамандарынның қолында «Фариза Оңғарсынова лирикасы» монографиясы (2002) мен «Фариза Оңғарсынова лирикасы» оқу құралынан (2006) жақсы таныс деп есептейміз. Ғалым бір ғана саланы зерттеп қана қойған жоқ. Зерттеу тақырыбының ауқымын кеңейтіп, қазақ лирикасының теориялық мәселесіне, қазіргі қазақ әдебиетіндегі лириканың зерттелу тарихына да қалам тартты.

Докторлық диссертацияның аясында жазылған еңбектің нәтижесінде ғылыми дәреже қорғауға мүмкіндік болмаса да (сол кездегі ғылым саласындағы асығыс реформалар көптеген ізденушілерге қиянат жасады), сол ізденістің нәтижесінде «Қазақ лирикасының даму сипаты және зерттелу тарихы (XX-XXI ғ. басы) монография (2012), «Қазақ лирикасын зерттеушілер» (оқу-әдістемелік құрал, 1-кітап. 2011), «Қазақ лирикасын зерттеушілер» (оқу-

әдістемелік құрал. 2-кітап. 2011), «Қазақ лирикасының зерттелу тарихы» (оқу құралы, 2012) сынды бірнеше кітаптары жарық көрді.

Мүтиев Зейнолланың ғылыми ізденісі бұнымен тоқтап қалмады. Еліміздің ғылым саласындағы өзекті идеяларды қолдауға арналған гранттық қаржыландыру аясында 2018 жылы «Әдеби өлкетану: рухани жаңғыру (Орал өңірі ақын жазушыларының шығармашылық мұрасы. XX-XXI ғасырдың басы) деп аталатын тақырыпта ұсынған жобасы (3 жылға арналған) конкурстық нәтиже бойынша жеңіске жетті. Қазіргі таңда ғалым аталған жобамен жұмыстану үстінде. Бұл жобада ағай өзінің ғылыми әлеуетінің толысқанын аңғартып, шәкірт тәрбиелеуге мән берді. Өзінің қасына талапты жастарды тартып жұмыстанып келеді.

Солардың бірі магистр Ж.Мұханбетовамен философия докторы (PhD) А.Ақболатов, яғни осы жолдардың авторы біз. Аталған ғылыми жобаның аясында өлке әдеби мұрасының әдеби картасы жасақталып, жүйелі түрде зерттеліп келеді. Әдеби өлкетану мәселелері бүгінгі ғылымда өзекті тақырыптардың бірі, себебі жас ұрпақтың бойында отаншылдық, елдік рухты тәрбиелеудегі сөз өнері мұраларының рухани құндылығын ескерсек, ғалымның аталған саладағы ғылыми ізденістері жас ұрпақ үшін, өңірлік рухани мәдениетіміз үшін құндық еңбек боларына дау жоқ.

Жобаның алғашқы ізденістерінің нәтижесі «Әдеби өлкетану: қоғамдық сананы рухани жаңғырту (Орал өңірі ақын-жазушыларының шығармашылық мұрасы. XX-XXI ғасырдың басы) монография (Ж. Мұханбетовамен бірлестікте, 2018, 2019), «Әдеби өлкетану: қоғамдық сананы рухани жаңғырту (Орал өңірі ақын-жазушыларының шығармашылық мұрасы. XX-XXI ғасырдың басы) хрестоматия (Ж.Мұханбетова, А. Ақболатовпен бірлестікте, 2018, 2019) түрінде жарық көрді. Сонымен бірге әдеби өлкенің өкілдері «Сатыбалды Даумовтың поэтикасы» (Р.Ашимовамен бірлестікте, 2018), «Айтқали Нәріковтың лирикасы» (А.Рахметовамен бірлестікте, 2019) аталатын ғылыми монографиялары да жарық көрді.

Зерделі ғалымның бұл еңбектері жалпы білім беру мәселесінде әдебиетті, оның ішінде өлкеміздің сөз өнері мұраларынан тереңдетіп білім беруде білім бағдарламасына септігі тиері сөзсіз. Әрине, бұндай қосымша еңбектерді пайдалану, кәдесіне жарату кез-келген шығармашылық ізденістегі педагог-ұстаздардың еншісіндегі мәселе. Зейнолла Жақсылықұлының ғалымдық қырымен бірге, өз саласының кәсіби білікті ұйымдастырушы менеджері екенін атап өткен орынды болар еді. Бұл туралы мақаламыздың жоғарында атап өткендей, ағай «тумысынан дипломат» деген ойымызға кері оралуға тура келеді.

2013-2019 жылдар аралығында М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті қазақ филологиясы кафедрасының меңгерушісі, доцент,

филология факультетінің деканы қызметінде ғылыми ізденіс жұмысымен бірге басшылық қызметті де алып жүргенін айту ләзім. Факультет құрамына енген қазақ, орыс, шетел тілі филологиясының профессор-оқытушылар құрамына, мыңға тарта студентіне басшылық жасап, оқу-әдістемелік, тәрбие, ғылыми ізденіс саласында шебер ұйымдастырушы ретінде ұжымның есінде қалды.

Кафедра, факультет ұжымында бюрократтық жұмыс жүйесін емес, еркін шығармашылық атмосфераға жағдай жасап, студенттер мен олардың ата-аналарының жағдайына жанашырлық, әділеттілікпен үңіле белгенін осы факультеттің қаншама шәкірттерінің аузынан естіп, куә болып жүргенімізді жасыруға болмас. Сөз арасында ағайдың отбасында бақытты ата, қос ұлдан немерелер сүйген, үйде Гүлдей Жамалының сүйікті жары, үлгілі отбасы екенін айтқымыз келеді. Жеңгеміз зейнеткерлікке шықса да, ағайдың үйдегі ғылыми хатшысы екендігін де айтсақ артық болмас. Зейнолла Жақсылықұлының жоғары жетістікке жетіп, жақсы адам болып, қоғамдық ортада сүйкімінің артуы да, үйдегі отанасымен тығыз байланысты шығар. Бұл мәселе кейінгі бір естеліктердің еншісінде қалсын.

P.S. Айтпақшы, ағайдың мен үшін орны ерекше екенін жоғарыда айтқан болатынымын, сол себепті де екінші ұлымның есімін ағайға өзім арнап қойғыздым. Зекеңдей үлгі тұтар ел ағасы болсын деген тілек қой, біздікі. Адамгершілік бар жер жанға жайлы демекші, жақсы адамның жақсылығы да жарық күн тәрізді айналасына шуақ төгіп тұрады. Адамдар үшін адал қызмет ете алдым ба? Мінез-құлқым, істеген әрекетім жұртқа жақты ма? Достарым, ұжымыммен қарым-қатынаста адал болдым ба? Алдыңғы толқын аға буынның аманатын, тәрбиесінен өзім өнеге алып, кейінгіге бере алдым ба? – деген сауалдар төңірегінде ойымызды қорытсақ.

Сіз бұл сауалдардың шеңберінде толық адамсыз, ескіні ұмытпай, жаңаны игерген нағыз ұстазсыз. Асыра мақтау деп сөксеңіз де, өз еріктеріңіз. Кемшіліксіз адам болмайтын шығар, бірақ мен таныған Зейнолла Жақсылықұлы осындай жан! Мерейлі 60 жасыңыз құтты болсын, аға, жақсы адам!

Айдарбек Ахметұлы Ақболатов,

Махамбет Өтемісов атындағы
Батыс Қазақстан Мемлекеттік Университетінің
аға оқытушысы, философия докторы(PhD)

(Бәләмдә ел. – 2020. – 1 мамыр

<https://bilimdinews.kz/?p=101427>)

МАЗМҰНЫ

ф.ғ.к., доцент З.Ж.Мүтиевтің ғылыми ұйымдастырушылық және қоғамдық қызметі жөніндегі қысқаша очерк.....	4
ф.ғ.к., доцент З.Ж.Мүтиевтің еңбектерінің библиографиясы.....	10
Электронды оқулықтар.....	13
ф.ғ.к., доцент З.Ж.Мүтиевтің халықаралық, республикалық конгресс, конференцияларда жасалған баяндамалары, ғылыми хабарлары және қатысы.....	14
ф.ғ.к., доцент З.Ж.Мүтиевтің еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші.....	31
ф.ғ.к., доцент З.Ж.Мүтиевтің ғылыми жетекшілігімен қорғалған магистрлік диссертациялар.....	49
ф.ғ.к., доцент З.Ж.Мүтиевтің іс – қызметі туралы әдебиеттер.....	52
Ғылым – ғұмыр: Мүтиев Зейнолла Жақсылықұлы алпыс жаста.....	55

Басылымға жауапты: Алимбекерова Т.Е. – М. Өтемісов атындағы
БҚУ ғылыми кітапхана директоры

Редакторлар: Кужалиева Р.Р.

Құрастырған: Г.И. Джанбаева - зав.отделом информационных
технологий и библиографии

Көлемі 2,9 б.т. Офсет қағазы.

*М.Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан
университетінің редакциялық баспа орталығы
Орал қаласы. Н.Ә.Назарбаев даңғылы, 162*